

รายงานการวิจัยเรื่อง

การพัฒนาทักษะการพูดบรรยายสรุปภาษาไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัย
พหุภาษาและกิจการต่างประเทศ โดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ :
กรณีศึกษานักศึกษาที่เรียนวิชา ทต 309 การนำเสนอและการบรรยายสรุป

495.918349
57
ร637ก
2556

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากเงินงบประมาณรายได้ประจำปี พ.ศ. 2556

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4๑5.๑1834๑๕๗

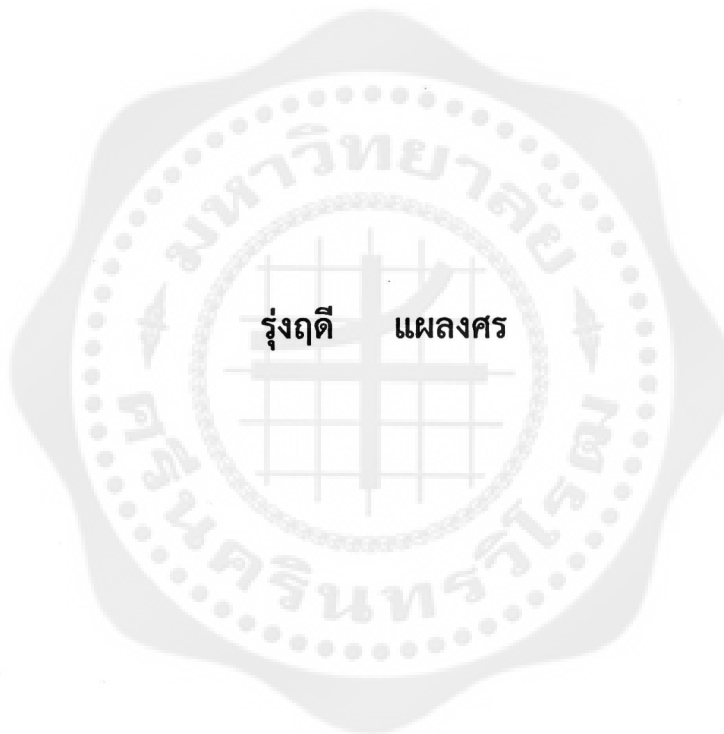
ร ๖3๗ ก

2556

รายงานการวิจัยเรื่อง

การพัฒนาทักษะการพูดบรรยายสรุปภาษาไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัย
พูนานภาษาและกิจการต่างประเทศ โดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ :
กรณีศึกษานักศึกษาที่เรียนวิชา ทต 309 การนำเสนอและการบรรยายสรุป

- 9 ต.ค. 2556

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากเงินงบประมาณรายได้ประจำปี พ.ศ. 2556

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนาทักษะการพูดบรรยายสรุปภาษาไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัยปูซาน
ภาษาและกิจการต่างประเทศ โดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ : กรณีศึกษา
นักศึกษาที่เรียนวิชา ทด 309 การนำเสนอและการบรรยายสรุป

The Development of Lecturing-Summarizing Skills of Students from
Pusan University of Foreign Studies Studying a Presentation and
Summary Course (TF 309) through a Task-Based Learning Approach

ผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์รุ่งฤดี แผลงศรี
ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พฤศจิกายน 2556

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากเงินงบประมาณรายได้ประจำปี พ.ศ. 2556
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการพูดบรรยายสรุปภาษาไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัย
พูนานภาษาและกิจการต่างประเทศ โดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ :
กรณีศึกษานักศึกษาที่เรียนวิชา ทด 309 การนำเสนอและการบรรยายสรุป
ผู้วิจัย รองศาสตราจารย์รุ่งฤดี แผลงศรี
งบประมาณ เงินงบประมาณรายได้ประจำปี พ.ศ. 2556 คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะการพูด
บรรยายสรุปภาษาไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัยพูนานภาษาและกิจการต่างประเทศโดยใช้
การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 5 ประเภท คือ
1. แผนการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ 2. แบบทดสอบวัดการพูดก่อนและหลังเรียน
3. แบบประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุป 4. แบบประเมินตนเองด้านการพูด
บรรยายสรุป และ 5. แบบสอบถามความคิดเห็น วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละเป็นเกณฑ์ประเมิน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดบรรยายสรุปก่อนและ
หลังเรียนพบว่า นักศึกษามีคะแนนเพิ่มขึ้นหลังการทดลอง 6.2 และ 8.3 ตามลำดับ โดยมี
ค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.1 ผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปพบว่า นักศึกษา
มีค่าเฉลี่ยการพูดบรรยายสรุปร้อยละ 80.6 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการพูด
บรรยายสรุปอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด (80 – 100) ผลการประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุป
พบว่า นักศึกษามีค่าเฉลี่ยการประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุปร้อยละ 67.4 แสดง
ให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (60 – 69)
ส่วนผลการวิจัยจากแบบสอบถามความคิดเห็นสรุปได้ว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรม
การเรียนการสอนการพูดบรรยายสรุประดับมาก (4) และปานกลาง (3) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
ร้อยละ 37.5

Research Title : The Development of Lecturing-Summarizing Skills of Students from Pusan University of Foreign Studies Studying a Presentation and Summary Course (TF 309) through a Task-Based Learning Approach

Researcher : Associate Professor Rungrudee Plaengsorn

Budget Source : Humanities Faculty, Srinakharinwirot University, Academic Year 2012

This research was an experiment aimed at developing the lecturing and summarizing skills of eight students from Pusan University of Foreign Studies through a task-based learning approach. The research tools included 1) task-based learning lesson plans, 2) a pre-post speaking test, 3) a lecturing-summarizing behavior observation form, 4) a lecturing-summarizing self-evaluation form, and 5) a questionnaire. The data were analyzed using percentages.

The findings showed that in the comparison of the students' lecturing and summarizing abilities, the students' mean score was higher in the posttest (8.3) than in the pretest (6.2), with an increase of 2.1%. As for their behavior while lecturing and summarizing, the students obtained a mean score of 80.6 for their lecturing and summarizing abilities, which fell into the "highest" category (80-100). The average score from the self-evaluation form was 67.4, which fell into the "average" category (60-69). Finally, the results from the questionnaire showed that the students were satisfied with the teaching activities for developing lecturing and summarizing skills both at a high level (4) and at an average level (3), with an equal mean score of 37.5 for both levels.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการพูดบรรยายสรุปภาษาไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัย
พูนานภาษาและกิจการต่างประเทศ โดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ : กรณีศึกษา
นักศึกษาที่เรียนวิชา ทด 309 การนำเสนอและการบรรยายสรุปนี้ได้รับทุนสนับสนุนจาก
เงินงบประมาณรายได้ประจำปี พ.ศ. 2556 ของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณอาจารย์ ดร.สมศักดิ์ แก้วนุชที่กรุณาแปลบทคัดย่อภาษาอังกฤษด้วย
ความเต็มใจยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนวิชาความรู้ต่าง ๆ ให้กับผู้วิจัย
อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณพ่อและแม่ ผู้คอยส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยโดย
ตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและระลึกถึงพระคุณอันยิ่งใหญ่ของท่านตลอดเวลา ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณพ่อและแม่เป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์นภสินธุ์ แผลงศรี ผู้เป็นทั้งเพื่อนร่วมงานและคู่ชีวิต ที่ให้
ข้อคิด คำแนะนำ ดิฉันในการทำวิจัย ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ท้ายสุดนี้ ขอขอบใจ ด.ช.นริชญ์ แผลงศรีและด.ญ.ชญานิศ แผลงศรี ผู้เป็นแรงบันดาลใจ
ให้ผู้วิจัยมุ่งมั่นในการทำงานวิชาการตลอดมา ผู้วิจัยหวังว่าการทำงานของผู้วิจัยจะเป็น
แบบอย่างที่ดีให้แก่ลูกทั้งสองต่อไป

รุ่งฤดี แผลงศรี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ

บทที่

1	บทนำ	
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
	ขอบเขตของการวิจัย	2
	สมมติฐานและกรอบแนวคิดของการวิจัย	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ	3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพูด	5
	ความหมายและความสำคัญของการพูด	5
	ความหมายของการพูดบรรยายสรุป	6
	องค์ประกอบของการพูด	7
	รูปแบบของการพูด	10
	กิจกรรมที่ใช้สอนทักษะการพูด	12
	การวัดและประเมินผลการพูด	15
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ	18
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ	18
	ความหมายของงานปฏิบัติ	18
	ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ	19
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ	20

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย
	ประชากรในการวิจัย 22
	ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย 22
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 24
	การดำเนินการทดลองและการเก็บข้อมูลการวิจัย 29
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 31
4	ผลการวิจัย
	ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดบรรยายสรุปก่อนและหลังเรียน 33
	ผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุป 34
	ผลการประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุป 36
	ผลการวิจัยจากแบบสอบถามความคิดเห็น 38
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
	สรุปผลการวิจัย 40
	อภิปรายผล 43
	ข้อเสนอแนะ 44
	บรรณานุกรม 45
	ภาคผนวก 47
	ประวัติย่อผู้วิจัย 65

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1	แสดงกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติ	23
2	แผนการสอนการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ	25
3	ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดบรรยายสรุปก่อนและหลังเรียน	33
4	ผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษามหาวิทยาลัย พูนานภาษาและกิจการต่างประเทศ	34
5	ผลรายการประเมินการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษามหาวิทยาลัย พูนานภาษาและกิจการต่างประเทศ	35
6	ผลการประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษามหาวิทยาลัย พูนานภาษาและกิจการต่างประเทศ	36
7	ผลรายการประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษา มหาวิทยาลัยพูนานภาษาและกิจการต่างประเทศ	37
8	แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ในรายวิชา ทด 309 การนำเสนอและการบรรยายสรุป	38

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ทักษะการพูดเป็นทักษะการใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง ตลอดจนกริยาท่าทางต่าง ๆ ส่งสารไปยังผู้รับสาร เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของตนเอง การพูดจึงเป็นทักษะการส่งสารที่สำคัญอย่างหนึ่งในการใช้ชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเรียนภาษาต่างประเทศครูผู้สอนมักเริ่มให้ผู้เรียนสามารถพูดสื่อสารได้ระดับหนึ่งก่อน เพื่อช่วยต่อการเรียนรู้ทักษะการอ่านและการเขียนต่อไป ดังที่ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540 : 167) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพูดไว้ว่า

การพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับรู้ และเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูด ดังนั้น ทักษะการพูดจึงเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับบุคคลในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ในการประกอบอาชีพธุรกิจต่าง ๆ ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศทักษะการพูดจึงนับได้ว่า เป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมาก เพราะผู้ที่พูดได้ย่อมสามารถฟังผู้อื่นพูดได้เข้าใจ และจะช่วยให้การอ่านและเขียนง่ายขึ้นด้วย

ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออกได้เปิดสอนวิชา ทด 309 การนำเสนอและการบรรยายสรุปให้แก่นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยพหุชาภาษและกิจการต่างประเทศ สาธารณรัฐเกาหลี นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยดังกล่าวเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ซึ่งควรใช้ทักษะการพูดได้อย่างดีระดับหนึ่ง แต่ผู้วิจัยพบว่าจากการทดสอบการพูดแนะนำตนเอง และการเล่าเรื่องทั่วไป นักศึกษามหาวิทยาลัยพหุชาภาษาและกิจการต่างประเทศหลายคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการพูดอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

ผู้วิจัยคิดว่าปัญหาสำคัญที่นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ในการพูดค่อนข้างต่ำ เนื่องจากนักศึกษารู้สึกอาย ไม่มั่นใจในการใช้ภาษาไทย เกรงว่าจะพูดผิด นอกจากนี้การเรียนการสอนภาษาไทยในประเทศของนักศึกษาเองก็มีบรรยากาศหรือสิ่งแวดล้อมที่เป็นไทยน้อย จึงอาจทำให้นักศึกษาไม่มีโอกาสฝึกพูดภาษาไทยในสถานการณ์จริงเท่าที่ควร

จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษาต่างชาติ หลักการสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติคือการเปิดโอกาสให้นักศึกษาต่างชาติได้ใช้ภาษาในสถานการณ์จริงผ่านทางการปฏิบัติงาน ซึ่งเน้นความหมายในการสื่อสารมากกว่ารูปแบบของภาษา ดังผลการวิจัยของลัดดาวัลย์ อารัมพร (2547) ทำงานวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา บัญชา อยู่ยง (2551) ทำงานวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบเน้น

งานปฏิบัติ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหมากแข้ง จังหวัดอุดรธานี และทองใบ ทองภูบาล (2553) ทำงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ผลการวิจัยทั้ง 3 เรื่องพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบ เน้นงานปฏิบัติช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงขึ้น

จากความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ จะได้ทดลองใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดบรรยายสรุปของ นักศึกษามหาวิทยาลัยพูนฐานภาษาและกิจการต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อพัฒนาทักษะการพูดบรรยายสรุปภาษาไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัยพูนฐานภาษา และกิจการต่างประเทศโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัย

นักศึกษามหาวิทยาลัยพูนฐานภาษาและกิจการต่างประเทศ สาธารณรัฐเกาหลี รวมจำนวน 8 คน

2. ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาการพูดบรรยายสรุปในรายวิชา ทด 309 การนำเสนอและการบรรยายสรุป โดย แบ่งเนื้อหาเป็น 4 หัวข้อ คือ

- 2.1 การพูดบรรยายสรุปเรื่องเครื่องแต่งกายของนักศึกษาไทย
- 2.2 การพูดบรรยายสรุปเรื่องอาหารไทย
- 2.3 การพูดบรรยายสรุปเรื่องสถานที่ท่องเที่ยวในเมืองไทย
- 2.4 การพูดบรรยายสรุปเรื่องวิถีชีวิตคนไทย

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ใช้เวลาในการวิจัย 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 32 คาบ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยพหุชนภาษาและกิจการต่างประเทศ สาธารณรัฐเกาหลีมีพัฒนาการทักษะการพูดภาษาไทยดีขึ้น
2. งานวิจัยเรื่องนี้ใช้เป็นแนวทางการสอนทักษะการพูดสำหรับผู้สอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องออกเป็น 2 ประเภทคือ 1) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพูด 2) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพูด

ผู้วิจัยได้แบ่งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพูดเป็น 5 ประเภท ได้แก่ ความหมายและความสำคัญของการพูด ความหมายของการพูดบรรยายสรุป องค์ประกอบของการพูด รูปแบบของการพูด กิจกรรมที่ใช้สอนทักษะการพูด รวมทั้งการวัดและประเมินผล การพูด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความหมายและความสำคัญของการพูด

สมิตรา อังวัฒนกุล (2540 : 167) ได้กล่าวถึงความหมายและความสำคัญของการพูดไว้ว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความคิดเห็น ความเข้าใจ และความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับรู้ และเข้าใจ จุดมุ่งหมายของผู้พูด ดังนั้นทักษะการพูดจึงเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับบุคคลในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ในการประกอบอาชีพธุรกิจต่าง ๆ ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ทักษะการพูดจึงนับได้ว่าเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมาก เพราะผู้ที่พูดได้ย่อมสามารถฟังผู้อื่นพูดได้เข้าใจ

สมชาย สำเนียงงาม (2547 : 131) กล่าวถึงความหมายและความสำคัญของการพูดไว้ว่า การพูดหมายถึงการถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ และความรู้สึกของผู้พูดโดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง สีหน้า แววตา รวมทั้งกิริยาท่าทางต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจความหมาย และตอบสนองตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

การพูดเป็นการสื่อสารสองทางซึ่งมีองค์ประกอบเหมือนกับการสื่อสารโดยทั่วไปคือ ประกอบด้วยผู้ส่งสาร (ผู้พูด) ผู้รับสาร (ผู้ฟัง) สาร (เนื้อหาสาระที่พูด) และสื่อ (เครื่องมือหรือช่องทางที่ใช้พูด) การพูดจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้นั้นย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทั้ง 4 ประการนี้ กล่าวคือ ผู้พูดจะต้องเป็นผู้ที่มีทักษะและจรรยาบรรณในการพูด เป็นผู้ที่ “พูดเป็น” “พูดดี” มิใช่เพียงแต่ “พูดได้” เท่านั้น...

จินดา งามสุทธิ (2549 : 1) กล่าวถึงความหมายและความสำคัญของการพูดไว้ว่า การพูดคือการเปล่งเสียงออกมาเป็นคำพูด เพื่อติดต่อสื่อสารให้เข้าใจกันระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง หรือการพูดคือ การสื่อความหมายแบบหนึ่งที่เรียกว่า oral communication มิได้หมายความว่า

ว่า เป็นการสื่อความหมายโดยใช้ปากเท่านั้น แต่เป็นการสื่อความหมายโดยใช้ภาพ เสียง กิริยาท่าทางต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกของผู้พูดให้ได้ผลตามความมุ่งหมายของผู้พูด

วนิดา บำรุงไทย (2551 : 13) กล่าวถึงความสำคัญของการพูดว่า ในกระบวนการวิธีการสื่อสารทั้งหลายของมนุษย์ การพูดนับเป็นการสื่อสารอย่างเป็นทางการเป็นระบบชนิดแรกของโลก ซึ่งยังคงใช้ยืนยาวมาถึงปัจจุบัน และจะใช้กันต่อไปอีกยาวนานตราบเท่าอายุขัยของมนุษย์โลก และแม้ว่าโลกจะได้พัฒนาระบบการสื่อสาร รวมทั้งกระบวนการและเทคโนโลยีทันสมัยต่าง ๆ จนก้าวไปอย่างมาก แต่การพูดก็ยังคงเป็นการสื่อสารที่สำคัญยิ่งควบคู่ไปกับเครื่องมือและรูปแบบใหม่ ๆ ของการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยทั่วไปย่อมต้องเป็นการพูดก่อนวิธีอื่นใดอย่างแน่นอน การพูดที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งทั้งในชีวิตส่วนตัวและในโลกของการประกอบอาชีพการงาน

สรุปได้ว่า ความหมายและความสำคัญของการพูดคือ การพูดเป็นกระบวนการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก หรือเรื่องราวต่าง ๆ จากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร มนุษย์ใช้ภาษา 2 ลักษณะในการสื่อสารคืออวัจนภาษาและอวัจนภาษา การพูดจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับ การเลือกใช้วัจนภาษาและอวัจนภาษาให้เหมาะสม นอกจากนี้การพูดยังมีความสำคัญต่อการสื่อสารของมนุษย์ เพราะมนุษย์ใช้การพูดเพื่อส่งสารบอกความต้องการของตนเองไปยังผู้รับสาร “การพูดเป็น” จึงช่วยให้การสื่อสารประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

2. ความหมายของการพูดบรรยายสรุป

วิรัช ลภีรัตนกุล (2526 : 208) ให้ความหมายของการพูดบรรยายสรุปไว้ว่า การบรรยายสรุปคือรูปแบบหนึ่งของการสื่อสารด้วยวาจา (oral communication) ในลักษณะการบรรยายเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีความยาวหรือละเอียดมากและมีความสลับซับซ้อนให้สั้น กระชับ โดยยังคงเนื้อหาสาระที่สำคัญครบถ้วน

ลักษณะ สตะเวทิน (2536 : 261) ให้ความหมายของการพูดบรรยายสรุปไว้ว่า การบรรยายสรุปคือกระบวนการในการเตรียมเรื่องราวที่ยืดยาวและมีความสลับซับซ้อนโดยการจัดเรียบเรียงข้อเท็จจริงให้ดีที่สุด สั้นและกระชับใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและให้ประสิทธิภาพในการสื่อสาร การบรรยายสรุปนั้นอาจจะเป็นการพูดบรรยายสรุปหรือเขียนบรรยายสรุป และจะใช้วิธีการพูดบรรยายสรุป โดยคนเพียงคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ โดยมีหลักการอยู่ว่าต้องพยายามนำเอาข้อเท็จจริงออกมาเสนอในรูปแบบที่สั้นที่สุด แต่ยังคงความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระหรือไม่ทำให้สูญเสียรายละเอียดที่สำคัญ ๆ ไป

สุภา ปานเจริญ (2543 : 158) กล่าวถึงความหมายของการพูดบรรยายสรุปไว้ว่า การพูดบรรยายสรุป (briefing) เป็นการพูดต่อหน้าที่ประชุมชนอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะแตกต่างจากการบรรยายทั่วไป เพราะการบรรยายสรุปเป็นการเสนอส่วนประกอบที่สำคัญของเรื่องที่มีขนาดยาวและซับซ้อน โดยการกลั่นกรองและจัดเรียบเรียงเนื้อหา ข้อเท็จจริงให้กะทัดรัดที่สุดแต่ยังคงมีประสิทธิภาพในการสื่อสารอย่างดีที่สุดในระยะเวลาที่สั้นที่สุด

สมชาติ กิจยรรยง (2549 : 143) กล่าวถึงความหมายของการพูดบรรยายสรุปว่า เป็นเทคนิคในการถ่ายทอด หรือให้สาระสำคัญ ๆ ของข้อมูล หรือข่าวสารต่าง ๆ ให้กับผู้ที่สนใจ ให้เขาได้เข้าใจในสาระสำคัญจากเรื่องราวที่มีรายละเอียดยืดยาว หรือมีความซับซ้อนมาก ให้เกิดความเข้าใจในระยะเวลาอันสั้น โดยให้สาระสำคัญด้วยวาจา ประกอบกับเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ และลายลักษณ์อักษร โดยใช้ระยะเวลาประมาณ 20 นาที หรือไม่เกินครึ่งชั่วโมง

รุ่งฤดี แผลงสร (2555 : 2) ให้ความหมายของการบรรยายสรุปไว้ว่า การบรรยายสรุปเป็นการอธิบายหรือชี้แจงเพื่อปูพื้นฐานความเข้าใจของเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีความยาวและความซับซ้อน ให้สั้น กระชับ ชัดเจนและตรงประเด็น ในระยะเวลาที่จำกัด ซึ่งอาจใช้วิธีการพูดบรรยายสรุปหรือวิธีการเขียนบรรยายสรุปก็ได้ แล้วแต่กรณี

การบรรยายสรุปด้วยวิธีการพูดบรรยายสรุปหรือการเขียนบรรยายสรุปนั้น ผู้บรรยายสรุปจำเป็นต้องนำหลักการสรุปความมาใช้ กล่าวคือ ผู้บรรยายสรุปต้องจับใจความสำคัญหรือความคิดสำคัญจากเรื่องที่จะนำมาเป็นข้อมูลในการบรรยายสรุปให้ได้ แล้วนำข้อมูลนั้นมาเรียบเรียงให้สั้น กระชับ และตรงประเด็นที่ต้องการบรรยายสรุป เพื่อนำไปใช้พูดบรรยายสรุปหรือเขียนบรรยายสรุปต่อไป

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การพูดบรรยายสรุปเป็นการพูดเพื่ออธิบายหรือชี้แจงเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีความยาวและซับซ้อนให้สั้น กระชับ ชัดเจน และตรงประเด็นในเวลาอันจำกัด

3. องค์ประกอบของการพูด

ฉัตรวรรณ ตันนะรัตน์ (2519 : 6) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการพูดว่ามีองค์ประกอบสำคัญ 4 ส่วน คือ

1. ผู้พูด (speaker) คือบุคคลที่จะทำให้การพูดประสบความสำเร็จ ผู้พูดที่ดี นอกจากจะมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมแล้ว ต้องมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิดไปยังผู้ฟังให้ตรงตามเป้าหมาย รู้จักใช้ภาษา น้ำเสียง และอากัปกิริยาต่าง ๆ เหมาะสมกลมกลืนกับเนื้อหาที่พูด มีความรู้ในหัวข้อที่จะพูด รวมทั้งรู้จักสังเกตจะสามารถเข้าใจถึงปฏิกิริยาของผู้ฟังได้เป็นอย่างดี นอกเหนือจากคุณสมบัติดังกล่าวแล้ว การเป็นผู้พูดที่ดียังต้องคำนึงถึงคุณสมบัติขั้นพื้นฐานในการเสริมบุคลิกภาพของการพูดด้วย นั่นคือต้องมีความจริงใจ มีความเป็นมิตร และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

2. ผู้ฟังหรือผู้รับสาร (audience or listener) อาจหมายถึงบุคคลเพียงคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ ผู้ฟังที่ดีจะต้องรู้ว่าผู้พูดพูดถึงเรื่องอะไร สิ่งที่พูดหมายความว่าอย่างไร มีความน่าเชื่อถือมากน้อยแค่ไหน รวมทั้งต้องสามารถวิเคราะห์ได้ว่าการพูดครั้งนั้น ๆ มีความสมบูรณ์หรือไม่ เช่น มีเรื่องใดบ้างที่ผู้พูดมองข้ามไปหรือไม่ได้พูด การเป็นผู้ฟังที่ดีอาจยึดหลักปฏิบัติง่าย ๆ ดังนี้ ทำตัวให้สบาย ฟังเขาสารยายให้ตลอด อย่าอึดออดต้องอดทน

ไม่เชื่อคนเพราะอคติ และเนื่องจากผู้ฟังมีความแตกต่างกันในเรื่องของเพศ วัย การศึกษา อาชีพ การพูดที่ดีผู้พูดจึงต้องวิเคราะห์ผู้ฟังเสียก่อนพูด

3. เนื้อหาสาระ (message) หมายถึงสารที่ผู้พูดส่งไปยังผู้ฟังโดยผ่านทางประสาทสัมผัส เนื่องจากการพูดจะบรรลุจุดประสงค์หรือไม่นั้น จะต้องขึ้นอยู่กับเนื้อหาของสารและการทำความเข้าใจของผู้ฟังเป็นสำคัญ ดังนั้นการเสนอเนื้อหาในการพูด ผู้พูดจึงต้องคำนึงด้วยว่า เนื้อหาที่พูดนั้นมีความยากง่าย เหมาะสม และสอดคล้องกับความสนใจของผู้ฟังมากน้อยเพียงใด การพูดเนื้อหาที่ยากและซับซ้อนเกินไป อาจทำให้ผู้ฟังสามารถแปลความคิดของผู้พูดได้ ในทางตรงกันข้าม ผู้ฟังจะรู้สึกเบื่อหน่าย ถ้าผู้พูดพูดเนื้อหาพื้น ๆ หรือพูดเรื่องซ้ำ ๆ ที่เคยได้ยินมาอยู่เสมอ ๆ การเสนอเนื้อหาสาระจึงควรพิจารณาเนื้อหาที่ทั้งผู้พูดและผู้ฟังสนใจและให้ประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรเป็นเรื่องที่ผู้พูดถนัดและความรอบรู้อย่างดี มีข้อมูล และข้อเท็จจริงที่สามารถนำมาอ้างอิงหรือมาเสริมให้เกิดความน่าเชื่อถือมากขึ้น

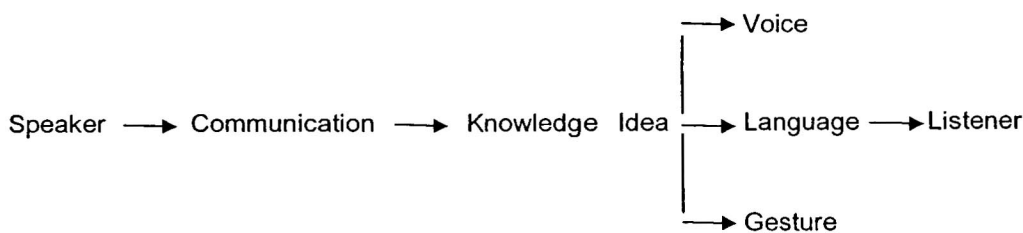
4. เครื่องมือในการสื่อสาร (communication) หมายถึงสื่อหรือสิ่งที่ช่วยถ่ายทอดความรู้ ความคิดของผู้พูดไปยังผู้ฟัง การถ่ายทอดความคิดออกมาในรูปแบบของคำพูดนั้นผู้พูดจะต้องรู้จักใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่าย ๆ ชัดเจนตรงกับความหมายและตรงกับเรื่องที่ต้องการจะพูด หากใช้ภาษายากหรือใช้คำพูดที่วกวน จะทำให้สารที่ส่งไปไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

นอกจากองค์ประกอบสำคัญ ๆ 4 ประการดังกล่าวข้างต้นยังมีปัจจัยเสริมอื่น ๆ ที่ทำให้การพูดประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ปัจจัยดังกล่าวคือ สถานการณ์ในการพูด (speaking situation) หมายถึงสภาพการณ์หรือโอกาสที่ผู้พูดกับผู้ฟังได้สื่อสารกัน เช่น การพูดในสภาพการณ์เผชิญหน้า จะช่วยให้การส่งข่าวสารเป็นไปได้ดีกว่าการพูดกันทางโทรศัพท์ หรือการที่ผู้พูดทราบล่วงหน้าว่าจะต้องไปพูดในโอกาสใด ในสถานการณ์เช่นไร ก็จะทำให้เตรียมตัวได้เหมาะสมกับโอกาสและสภาพการณ์งานนั้น ๆ

วัณนะ บุญจับ (2541 : 46 – 47) อธิบายองค์ประกอบของการพูดไว้ว่า เนื่องจากการพูดเป็นการสื่อสาร (Communication) ความรู้ (Knowledge) ความคิด (Idea) จากผู้พูด (Speaker) ไปยังผู้ฟัง (Listener) โดยมีเสียง (Voice) ภาษา (Language) และอากัปกริยา (Gesture) เป็นสื่อการพูด จึงมีองค์ประกอบสำคัญหลายอย่างคือ

1. ผู้พูด
2. ผู้ฟัง
3. ความรู้ ความคิด
4. เสียง
5. ภาษา
6. สื่อและอากัปกริยาและบรรยากาศ

องค์ประกอบของการพูดดังกล่าวสามารถทำเป็นแผนผังได้ดังนี้

วนิดา บำรุงไทย (2551 : 41 - 57) กล่าวถึงองค์ประกอบของการพูด สรุปได้ดังนี้

1. ผู้พูด โอกาส และผู้ฟัง องค์ประกอบที่นับเป็นปัจจัยพื้นฐานเบื้องต้นของการพูดคือ ตัวผู้พูด ผู้ฟัง และโอกาสของการพูด องค์ประกอบเหล่านี้มีความสำคัญและสัมพันธ์ต่อการกำหนดเนื้อหาการพูดอย่างมาก

ผู้พูดต้องรู้จักตนเองว่ามีความรู้ความสนใจในเรื่องใด มีประสบการณ์อย่างไร ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง รวมทั้งความสัมพันธ์ในเชิงวัฒนธรรม

โอกาสอาจเป็นโอกาสที่เฉพาะเจาะจง หรือโอกาสทั่วไป การกำหนดเนื้อหาต้องให้สอดคล้องกับโอกาสการพูด

ผู้ฟัง ผู้พูดต้องวิเคราะห์ผู้ฟังในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่

- ปัจจัยเกี่ยวกับผู้ฟัง เช่น ขนาดของกลุ่มผู้ฟัง อายุ ความสนใจ การศึกษา ภูมิหลังทางเศรษฐกิจ เชื้อชาติ ปัจจัยทางการเมือง เพศ ประโยชน์ที่ผู้ฟังต้องการ โอกาสพิเศษของผู้ฟัง

- ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์
- การวิเคราะห์ผู้ฟังในด้านจิตวิทยา

2. สถานที่พูด ควรพิจารณาเรื่องขนาดของห้องที่เป็นสถานที่พูด ลักษณะของห้องและการจัดห้อง เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ แสงและเสียง รวมทั้งเวลาพูด สิ่งเหล่านี้ควรพหมาะแก่กลุ่มผู้ฟัง

จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบของการพูดมีความสำคัญทุกองค์ประกอบ กล่าวคือ ทุกองค์ประกอบต้องสัมพันธ์และสอดคล้องกัน ก็จะทำให้การพูดประสบผลสำเร็จตามที่มุ่งหวัง

3. โสตทัศนูปกรณ์ ควรคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้

- การมองเห็นชัดเจน มองเห็นได้ดี
- การฟัง วัสดุสำหรับฟังต้องได้ยินชัดเจนและเข้าใจดีด้วย
- ความละเอียดลออ วัสดุที่ใช้ฟังหรือพูดต้องมีความละเอียดลออถูกต้องเหมือนจริง มีสัดส่วนที่ถูกต้อง
- ความน่าสนใจ ต้องเลือกใช้วัสดุที่มีความน่าสนใจ
- ความชัดเจน คือถ้าเป็นภาพก็มีความคมชัด เสียงแจ่มใส
- ความเรียบร้อย วัสดุที่นำมาใช้ต้องมีการจัดระเบียบหรือลำดับที่ดี ตัววัสดุมีความเป็นระเบียบ ไม่ยุ่งเหยิงสับสน

- มีประสิทธิภาพ วัสดุที่ใช้ต้องมีคุณภาพที่ทำให้บรรลุเป้าหมายของการพูดคือ ต้องมีประสิทธิภาพในการขยาย ส่งเสริม และอธิบาย สนับสนุนการพูดได้เป็นอย่างดี

4. อวัจนภาษา ในการพูดทุกครั้ง นอกจากการใช้ภาษาพูดแล้ว ผู้พูดยังนำเสนอ อวัจนภาษาไปพร้อมกันหรือก่อนด้วยซ้ำไป ฉะนั้นการใช้เทคนิคการนำเสนอ ลีลา ตลอดจน อวัจนภาษาของผู้พูด ซึ่งมีบุคลิกภาพ การแต่งกาย และภาษากาย ตลอดจนสไตล์ทัศนูปกรณ์ที่ใช้ ในการพูดเป็นองค์ประกอบสำคัญที่นักพูดต้องให้ความสำคัญอย่างมาก ได้แก่ ภาษาท่าทาง เสียง และสายตา

5. บุคลิกภาพ ในการพูดผู้พูดไม่ได้เสนอเพียงสารหรือคำพูดที่สื่อออกไปเท่านั้น หาก ยังได้เสนอความเป็นตัวตนในด้านต่าง ๆ ไปพร้อมกัน บุคลิกภาพของผู้พูดจึงเป็นส่วนสำคัญ อย่างยิ่งอีกส่วนหนึ่ง มีองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ การแต่งกายที่ดี บุคลิกภาพภายใน ซึ่งเป็นสิ่ง ที่ส่งผลมาสู่บุคลิกภาพภายนอกด้วย เช่น ความจริงใจก็จะส่งผลมาทางสายตาที่เป็นมิตร การมี ความคิดริเริ่มส่งผลมาทางใบหน้าท่าทางเฉลียวฉลาด

6. อารมณ์ขัน อารมณ์ขันที่ดีควรเกิดจากการเป็นผู้มองโลกในแง่ดี มีความเมตตาและ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น นักพูดจึงควรฝึกฝนให้มีบุคลิกภาพดังกล่าวเป็นนิสัยปกติ เพื่อให้อารมณ์ ขันที่นำเสนอประกอบด้วยรสนิยมที่ดี ไม่เป็นเรื่องที่เหยียบย่ำทำร้ายผู้อื่น ไม่จี้ปมด้อย หรือ ล้อเลียนให้ผู้ใดเกิดความเสียหายหรืออึดอัด

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการพูดประกอบด้วยผู้ส่งสาร ผู้รับสาร สาร และเครื่องมือ นำสาร กล่าวคือ ผู้พูดต้องการส่งสาร ได้แก่ ความรู้ ความคิดเห็นไปสู่ผู้รับสาร โดยผ่าน เครื่องมือที่ใช้ในการนำเสนอสาร ได้แก่ การใช้วัจนภาษาและอวัจนภาษา

4. รูปแบบของการพูด

วนิดา บำรุงไทย (2551 : 39 - 41) แบ่งรูปแบบการพูดในที่ชุมชนเป็น 4 รูปแบบ สรุปรายละเอียดได้ดังนี้

1. การพูดแบบท่องจำ วิธีการพูดแบบท่องจำนี้เป็นวิธีที่ไม่ควรใช้อย่างยิ่ง เพราะมักทำ ให้ผู้ฟังรู้สึกได้ว่าเป็นการท่อง เนื่องจากน้ำเสียงจะราบเรียบแบบการท่อง ขาดอารมณ์ ความรู้สึก และไร้ชีวิตชีวา บางทีผู้พูดอาจทำท่าพยายามนึกข้อความที่ท่องมาอีกด้วย ซึ่งจะ ทำให้ไม่เป็นที่น่าเชื่อถือและไม่น่าสนใจสำหรับผู้ฟัง

2. การพูดแบบอ่านจากต้นฉบับ เป็นวิธีที่ควรใช้ในโอกาสของการพูดที่ค่อนข้างเป็น พิธีรีตอง เช่น การกล่าวรายงาน การกล่าวเปิดงาน โดยเฉพาะการกราบทูลต่อพระราชวงศ์ ถือ เป็นโอกาสสำคัญที่ต้องอ่านอย่างเป็นกิจจะลักษณะ เพื่อไม่ให้เกิดความพลั้งพลาดอันไม่บังควร

ถ้าไม่ใช้การพูดในโอกาสที่เป็นทางการดังกล่าวก็ไม่ควรใช้การพูดแบบอ่าน เพราะเสียง เรียบ ๆ จากการอ่านจะทำให้หน้าเบื่อ รวมทั้งการก้มหน้าอ่านจะทำให้ผู้ฟังไม่สนใจฟังด้วย

ถ้าใช้วิธีการพูดแบบอ่านจากต้นฉบับควรฝึกซ้อมการอ่านมาอย่างดี ไม่อ่านตะกุกตะกัก หรือขาดเป็นห่วง ๆ อ่านอย่างพยายามให้มีลักษณะเป็นเสียงพูด สดใสอารมณ์ความรู้สึกใน เนื้อหาที่อ่านอย่างเป็นธรรมชาติ รวมทั้งใช้สายตาตามองไปที่ผู้ฟังให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ด้วย

3. การพูดจากความเข้าใจ เป็นวิธีการพูดที่ถือว่าดีที่สุด เพราะเป็นการพูดที่เป็น ธรรมชาติ โดยเฉพาะเมื่อผู้พูดเตรียมตัวมาดี พูดได้ราบรื่น มีชีวิตชีวา มีอารมณ์ความรู้สึกใน เนื้อเรื่องที่พูด มีการสบตาผู้ฟังหรือส่งอวัจนภาษาให้ผู้ฟังตามความเหมาะสม

การพูดแบบนี้ผู้พูดอาจชำเลื่องดูกระดากบ้างที่เตรียมมาเป็นครั้งคราวได้ โดยควรใช้ กระดาษแผ่นเล็ก ๆ จดเฉพาะหัวข้อหรือประเด็นที่เห็นว่าสำคัญ แต่ไม่ควรนำต้นฉบับร่าง การพูดไปด้วย เพราะการพลิกกระดาษจะเป็นการทำลายสมาธิของผู้ฟังและอาจทำให้เห็นว่า ผู้พูดเตรียมตัวมาไม่ดีพอ

4. การพูดแบบกะทันหัน การเชิญให้พูดโดยจุใจเช่นนี้มักเป็นการพูดสั้น ๆ ซึ่งถ้าไม่ อาจหลีกเลี่ยงได้ ผู้พูดควรใช้เวลาที่พอมีอยู่กำหนดเรื่องที่จะพูดไว้บ้างและยึดหลักพูดให้สั้นและ กระชับเป็นเบื้องต้น

สมชาย สำเนียงงาม (2547 : 131 - 132) กล่าวถึงประเภทของการพูดโดยใช้ลักษณะ วิธีพูดเป็นเกณฑ์ แบ่งได้ 4 ประเภท สรุปได้ดังนี้

1. การพูดโดยไม่ได้เตรียมตัวล่วงหน้า ส่วนใหญ่มักเป็นงานสังคมต่าง ๆ เช่น การกล่าว อวยพรคู่บ่าวสาว การกล่าวขึ้นบ้านใหม่ การพูดประเภทนี้ผู้พูดจะต้องควบคุมสติไม่ให้ตื่นเต้น จนเกินไป ใช้ปฏิภาณไหวพริบ ประสพการณ์ความรู้รอบตัว และทักษะการสื่อสารของตนอย่างมี ประสิทธิภาพ ควรใช้ความคิดอย่างรวดเร็วเพื่อเตรียมคำขึ้นต้น ประมวลเนื้อหาสาระ และ การกล่าวลงท้ายที่เป็นลำดับต่อเนื่อง ชัดเจน กระชับรัด และน่าประทับใจ

2. การพูดโดยวิธีการท่องจำ มีการร่างบทพูดไว้แล้ว ผู้พูดต้องจำเนื้อหาความจากบทพูดที่ เตรียมไว้ทั้งหมด แล้วพูดตามบทพูดที่ได้ท่องจำไว้ การพูดประเภทนี้ผู้พูดต้องทำความเข้าใจ เนื้อหา จดจำ และต้องพูดให้เป็นธรรมชาติ ผู้พูดส่วนใหญ่ไม่นิยมใช้การพูดประเภทนี้เพราะ เสียเวลาในการท่องจำ และไม่สามารถปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้ หากผู้พูด ประหม่าอาจทำให้ลืมเนื้อหาหรือสับสน จนการพูดล้มเหลวได้

3. การพูดโดยอ่านจากต้นฉบับ การพูดประเภทนี้เหมาะสำหรับการพูดที่เป็นพิธีการซึ่ง ต้องระมัดระวังถ้อยคำเป็นพิเศษ เช่น การกล่าวเปิดงาน การกล่าวปราศรัย ผู้พูดควรจะซ้อมพูด มาก่อนโดยทำความเข้าใจบทพูด ฝึกออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ รวมทั้งวิธีการอ่าน คำศัพท์ต่าง ๆ ให้ถูกต้องชัดเจน เว้นวรรคตอนให้เหมาะสม อีกทั้งควรพูดให้มีชีวิตชีวา เป็น ธรรมชาติ และประสานสายตากับผู้ฟังอย่างสม่ำเสมอ

4. การพูดโดยมีบันทึก เป็นวิธีการพูดที่ผู้พูดได้เตรียมตัวล่วงหน้าโดยศึกษาค้นคว้า ทำความเข้าใจ เรียงลำดับเนื้อหานั้น ๆ มาเป็นอย่างดี การพูดประเภทนี้นิยมใช้มากที่สุด เพราะ ผู้พูดพูดจากความเข้าใจของตนเอง ไม่ได้ท่องจำบทพูดมาทุกตัวอักษร อีกทั้งยังสามารถปรับ การพูดให้เหมาะสมกับปฏิกิริยาของผู้ฟัง ผู้พูดควรฝึกพูดหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้เกิดความมั่นใจ

โดยการซ่อมแต่ละครั้งไม่จำเป็นต้องใช้ถ้อยคำเหมือนเดิม เพียงแต่รักษาโครงเรื่องใจ
ความสำคัญไว้ ปรับปรุงถ้อยคำ สำนวนให้ดีขึ้น ชัดเจน และเรียบง่าย

สรุปได้ว่ารูปแบบการพูดแบ่งเป็น 4 รูปแบบคือการพูดแบบกะทันหันหรือการพูดแบบ
ไม่ได้เตรียมตัวล่วงหน้า การพูดแบบการอ่านจากต้นฉบับ การพูดแบบท่องจำ และการพูดจาก
ความเข้าใจหรือการพูดโดยมีบันทึก แต่ไม่ว่าผู้พูดจะใช้วิธีการพูดรูปแบบใด ผู้พูดต้องฝึกซ้อม
การพูดมาอย่างดี เพื่อให้จำเนื้อหาที่พูดได้

5. กิจกรรมที่ใช้สอนทักษะการพูด

อรุณี วิริยะจิตรา (2532 : 158 - 181) กล่าวถึงขั้นตอนการสอนทักษะการพูดแบ่งได้ 3
ขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

1. ขั้นเสนอรูปแบบและวิธีการใช้ภาษา (presentation) ผู้เรียนจะต้องได้รับข้อมูลทาง
ภาษาอย่างเพียงพอที่จะผลิตภาษาชนิดนั้น ๆ จึงควรเตรียมผู้เรียนให้มีโอกาสได้เห็นหรือได้ยิน
รูปแบบของภาษาที่ต้องการให้ผู้เรียนผลิตก่อน ในการเตรียมนี้ควรให้ผู้เรียนได้เห็นภาษาที่ต้อง
นำมาผลิตในบริบท ในรูปข้อความและเป็นภาษาที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน นั่นคือมีจุดมุ่งหมาย
เพื่อสื่อความหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่ใช่ภาษาที่อยู่ในรูปประโยคเดียว ๆ ที่ไม่มี
ความต่อเนื่องกัน และไม่ได้อยู่ในบริบท การเสนอรูปแบบของภาษาในบริบทจะทำให้ผู้เรียน
ได้รับรู้ว่ารูปแบบของภาษานี้ใช้สื่อความหมายอะไร และมีวิธีการสื่ออย่างไร นั่นคือผู้เรียนได้รับรู้
ทั้งรูปแบบ (form) และความหมาย (meaning) ในเวลาเดียวกัน

ภาษาที่นำเสนอรูปแบบนี้จะเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียนหรือจะอยู่ในลักษณะของสาร
ชนิดใดขึ้นอยู่กับความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ นอกจากนี้ในการนำเสนอรูปแบบของ
ภาษา ผู้สอนอาจใช้บริบทของห้องเรียน ใช้สถานการณ์ที่สร้างขึ้น หรือใช้สารที่ใช้จริงใน
ชีวิตประจำวัน หรือสารที่เหมือนจริง ช่วยในการนำเสนอก็ได้ ผู้สอนอาจตรวจสอบผู้เรียนว่าเข้าใจ
หรือไม่ โดยตั้งเอาจรูปแบบที่ต้องการสอนมาให้ผู้เรียนดู หรืออธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจ หรือให้ผู้เรียน
สรุปหารูปแบบเอง ซึ่งจะเป็นจุดที่ผู้เรียนทราบว่ากำลังเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไร และจะใช้รูปแบบนั้น
สื่อความหมายอะไรได้บ้าง

2. ขั้นฝึกการใช้ภาษา (practice) ขั้นนี้ผู้สอนฝึกให้ผู้เรียนมีความแม่นยำในรูปแบบของภาษา
นั้นเพื่อจะได้สามารถนำไปใช้ในการสื่อสารต่อไป ในขั้นนี้การฝึกควรเป็นการฝึกอย่างมีความหมาย
(meaningful drills) ไม่ใช่การฝึกแบบกลไก (mechanical drill) การฝึกแบบกลไกหมายถึงการฝึกที่
ผู้เรียนไม่มีอิสระในการเลือกใช้ภาษา และเป็นการฝึกที่ผู้เรียนไม่มีเจตนาที่จะสื่อความหมายอย่าง
ใดอย่างหนึ่ง เช่น การพูดตาม การใช้ตารางเทียบแทน การฝึกแบบกลไกยังมีความจำเป็นใน
บางเรื่อง เช่น การฝึกให้ผู้เรียนออกเสียงให้ถูกต้องหรือให้จากรูปแบบประโยคให้ได้ แต่ควรใช้ให้
น้อยที่สุดเท่าที่เป็นจริง ๆ นอกนั้นการฝึกควรเป็นไปอย่างมีความหมาย

3. ขั้นการนำภาษาไปใช้ (use) ขั้นนี้ผู้เรียนควรมีโอกาสได้นำสิ่งที่ตนได้เรียนมาใช้ในการ
สื่อสารจริงด้วยการพูดหรือการเขียน ซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ก่อนเรียน ในการสอนขั้นนี้

กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนทำควรเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีความต้องการและมีจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกใช้ภาษาหรือเนื้อหาด้วยตนเองให้มากที่สุด และผู้เรียนควรจะประเมินประสิทธิผลในการสื่อสารด้วยตนเองได้จากข้อมูลย้อนกลับของผู้ร่วมสื่อสาร

สมิตรา อังวัฒนกุล (2540 : 168) กล่าวถึงกิจกรรมที่ใช้สอนทักษะการพูดตามที่แมรี ฟินอกเชียโร และคริสโตเฟอร์ บรัมฟิต (Mary Finocchiaro and Christopher Brumfit 1983 : 141) ได้เสนอกิจกรรมต่าง ๆ ในการสอนทักษะการพูดไว้ดังนี้

1. ให้ตอบคำถาม ซึ่งครูหรือเพื่อนในชั้นเป็นผู้ถาม
2. บอกให้เพื่อนทำตามคำสั่ง
3. ให้นักเรียนถามหรือตอบคำถามของเพื่อนในชั้น เกี่ยวกับชั้นเรียนหรือประสบการณ์ต่าง ๆ นอกชั้นเรียน
4. ให้บอกลักษณะวัตถุ สิ่งของต่าง ๆ จากภาพ
5. ให้เล่าประสบการณ์ต่าง ๆ ของนักเรียน โดยครูอาจให้คำสำคัญต่าง ๆ
6. ให้รายงานเรื่องราวต่าง ๆ ตามที่กำหนดหัวข้อไว้
7. จัดสถานการณ์ต่าง ๆ ในชั้นเรียน ให้นักเรียนใช้บทสนทนาต่าง ๆ กันไป เช่น ร้านขายของ ร้านอาหาร ธนาคาร เป็นต้น
8. ให้เล่นเกมต่าง ๆ ทางภาษา
9. ให้ได้วาที่ อภิปราย แสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่าง ๆ
10. ให้ฝึกการสนทนาทางโทรศัพท์
11. ให้อ่านหนังสือพิมพ์ไทย แล้วรายงานเป็นภาษาอังกฤษ
12. ให้แสดงบทบาทสมมติ

สมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์ (2549 : 137 – 138, 163 - 164) ได้กล่าวถึงกิจกรรมที่ใช้สอนทักษะการพูดภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูงไว้ดังนี้

กิจกรรมการสอนทักษะการพูดภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศระดับต้นทำได้ดังนี้

- ก. พูดแนะนำคำศัพท์ให้ฟังทีละคำก่อน โดยให้ฟังเสียงซ้ำหลายครั้ง จากนั้นให้พูดตาม
- ข. ทำบัตรแสดงคำที่พูดเพื่อช่วยความจำ บัตรคำทำได้สองแบบคือเป็นบัตรคำอักษรไทยก็ได้หากผู้เรียนต้องการเรียนอ่าน – เขียนภาษาไทยด้วย หรือทำเป็นสัญลักษณ์แบบตะวันตกหรือเป็นภาษาแม่ของผู้เรียนหากผู้สอนรู้ภาษาแม่ของผู้เรียน

ค. เมื่อแนะนำคำศัพท์พอที่จะนำมาแต่งประโยคได้แล้ว ให้นำคำศัพท์มาเรียงกันเป็นประโยคและให้ผู้เรียนพูดตาม

ง. แนะนำคำศัพท์เพิ่มเติมและให้ผู้เรียนแต่งประโยคด้วยคำศัพท์ใหม่เองได้

จ. สร้างกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการใช้คำศัพท์และประโยคที่เรียนมากับผู้สอนและกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน กิจกรรมอาจจะเป็นการเรียงบัตรคำ การออกเสียงตามบัตรคำ การฟังและเลือกบัตรคำที่ถูกต้อง ฯลฯ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการฟังและการพูดในเวลาเดียวกัน

ฉ. แนะนำคำศัพท์และโครงสร้างประโยคเพิ่มเติม และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกฝนต่อ

ส่วนกิจกรรมที่ใช้สอนทักษะการพูดภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศระดับกลางทำได้ดังนี้

- ก. การทำกิจกรรมก่อนการฟัง
- ข. ฟังและดูสื่อประกอบ
- ค. ฟังและจับคู่ภาพ คำ ฯลฯ
- จ. การเขียนตามคำบอกที่มีรูปแบบหลากหลาย
- ฉ. ให้ความหมายของคำจากบริบทที่ฟัง
- ช. การสรุปเป็นภาษาแม่
- ซ. การแสดงความคิดเห็นวิจารณ์เรื่องที่ฟัง
- ณ. การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ
- ญ. การเติมภาพให้สมบูรณ์ หรือการเขียนตามสิ่งที่ได้ฟัง
- ฎ. การบอกความแตกต่างของระดับภาษา อารมณ์ความรู้สึก
- ฏ. การใช้ภาษาทำทางตอบคำถามหลังการฟัง
- ฐ. การฟังซ้ำเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติม
- ท. การพูดใหม่จากเรื่องที่ฟังด้วยภาษาแม่หรือภาษาอังกฤษ
- ฒ. การทำแบบทดสอบความเข้าใจและการตอบคำถามแบบปากเปล่า
- ด. การแสดงบทบาทสมมติจากเรื่องที่ฟัง

ส่วนกิจกรรมที่ใช้สอนทักษะการพูดภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศระดับสูงทำได้ดังนี้

- ก. ทำกิจกรรมก่อนการฟังด้วยการตอบคำถามหรือระดมความคิด
- ข. เล่าเรื่องที่ฟังด้วยภาษาไทยของตนเอง
- ค. สรุปเรื่องให้เพื่อนและอาจารย์ฟัง
- ง. สรุปและตีความตามความเข้าใจของตนเอง
- จ. แสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์สิ่งที่ได้ฟัง
- ฉ. บอกระดับภาษาที่ใช้
- ช. อภิปรายให้เหตุผลต่อเนื้อเรื่องเป็นการเสริมเพิ่มเติมได้

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า กิจกรรมที่ใช้สอนทักษะการพูดมีหลายกิจกรรม แต่สิ่งสำคัญคือผู้สอนควรทราบวัตถุประสงค์ในการสอน เพื่อเลือกใช้กิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน และวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียน

6. การวัดและประเมินผลการพูด

สมจิต ชิวปรีชา (2535 : 22 – 24) กล่าวถึงหลักเกณฑ์การประเมินการวิจารณ์การพูดไว้ดังนี้

การวิจารณ์การพูดต้องพิจารณาหลาย ๆ ด้าน ดังนี้

1. บุคลิกภาพและการแสดงออกในขณะที่พูด ให้สังเกตและพิจารณาบุคลิกภาพทั่ว ๆ ไปของผู้พูด ได้แก่ การแต่งกาย การเดินออกมาปรากฏตัวบนเวที ทำทางการพูดด้วยความมั่นใจ และพูดเป็นไปแบบธรรมชาติเพียงไร สามารถสร้างบรรยากาศให้เหมาะสมกับเรื่องราว มีความกระตือรือร้นที่จะพูด และการพูดคล่องตัวหรือไม่เพียงไร

2. การเลือกเรื่องหรือเนื้อหาสาระ เรื่องที่พูดน่าสนใจเหมาะกับผู้ฟังเพียงไร เรื่องที่พูดนั้นมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนอย่างไรหรือไม่ ถูกต้องตามความเป็นจริงเพียงไร มีคุณค่าพอที่จะเสนอต่อผู้ฟังหรือไม่ เป็นที่น่าสนใจและยาว สั้นเกินไปหรือไม่ ผู้พูดได้เสนอแนวคิดเชิงสร้างสรรค์หรือไม่ ข้อความที่นำมาประกอบเรื่องที่พูดเหมาะสม สอดคล้องกันดีเพียงไร

3. การเรียบเรียงเรื่อง การเปิดประโยคหักทท้ายผู้ฟังนั้นดึงดูดความสนใจผู้ฟังได้แค่ไหน การเกริ่นเข้าสู่เรื่องเข้าใจ น่าสนใจหรือไม่ สามารถจะโยงเนื้อเรื่องไปสู่ความคิดหลัก ๆ ได้สอดคล้องดีเพียงไร สับสนหรือไม่ และการลำดับเรื่องราวความคิดเป็นไปตามลำดับดีเพียงไร การสรุปเรื่องที่พูดเหมาะสมหรือไม่อย่างไร การปิดประโยคตรึงใจ ประทับใจผู้ฟังหรือไม่

4. การใช้ถ้อยคำ กระชับรัดกุม ชัดเจน ได้ความเด่น กินความลึกหรือกำกวม คลุมเครือวกไปเวียนมา ซ้ำซากจนน่าเบื่อ การใช้ถ้อยคำสุภาพหรือไม่ ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับโอกาสและประทับใจผู้ฟังเพียงไร

5. เสียงและลีลาของการใช้เสียง น้ำเสียงดังชัดเจนหรือไม่ ระดับเสียง ลีลาของเสียง (การเล่นเสียง) เหมาะสมกับเรื่องราวอย่างไร การออกเสียงชัดเจนถูกต้อง เป็นที่ยอมรับในวงการศึกษาหรือไม่

6. การใช้สายตาและสีหน้า การแสดงออกทางสีหน้า แววตาสอดคล้องกับเรื่องที่พูดเพียงไร ขณะพูดมีการประสานสายตากับผู้ฟังได้ทั่วถึงหรือไม่ หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสมีชีวิตชีวาหรือไม่

7. การใช้ท่าทางประกอบการพูด ท่าทางประกอบการพูดนั้นเป็นไปตามธรรมชาติและเหมาะสมกับบรรยากาศเพียงไร เช่น การใช้มือ แขน ศีรษะประกอบการพูด เพื่อเน้นความหมายได้เหมาะสมเพียงไร

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538 : 79) กล่าวถึงรูปแบบของการทดสอบทักษะการพูดมี 3 ประเภทสรุปได้ดังนี้

1. การพูดเดี่ยวเพียงคนเดียว เช่น การกล่าวรายงาน การอธิบาย การเล่าเรื่อง การให้คำแนะนำในการทำอย่างใดอย่างหนึ่ง การกล่าวแสดงความคิดเห็นหรือการกล่าววิพากษ์วิจารณ์ เทคนิควิธีการวัดความสามารถทางการพูดประเภทนี้มักเป็นวิถียวิธีทดสอบแบบตรง เพราะผู้พูดได้แสดงทักษะพูดจริงในเนื้อหาที่ได้เตรียมมา

2. การสัมภาษณ์หรือการสนทนามักเป็นการพูดระหว่างบุคคล 2 คน โดยฝ่ายหนึ่งเป็นครูหรือผู้ที่ดำเนินการสอบเป็นผู้ป้อนคำถามให้ผู้เรียนได้แสดงทักษะการพูดของตน การให้คะแนนทำโดยครูผู้สอบ การสนทนามักเริ่มต้นด้วยการทักทาย เพื่อให้ผู้เรียนคลายความเครียดต่อจากนั้นจะเป็นการเข้าสู่เรื่องที่มุ่งทดสอบ

3. การอภิปรายหรือการโต้เถียง ซึ่งมีการแสดงความคิดเห็นเป็นกลุ่ม โดยมีกรรมการให้คะแนนแต่เนื่องจากการพูดเป็นกลุ่มแบบนี้มีการพูดของผู้อื่นเป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการพูดของแต่ละคน เช่น การกล่าวแก้ประเด็นของฝ่ายตรงข้ามในการโต้เถียง การสนับสนุนความคิดเห็นของผู้อภิปรายหรือผู้โต้เถียงที่อยู่ฝ่ายเดียวกัน ผู้เรียนต้องแสดงความสามารถในการพูดทั้งที่ได้เตรียมมาล่วงหน้าและที่คิดขึ้นในสถานการณ์อย่างฉับไว ความสามารถที่วัดได้จึงเป็นทั้งทางด้านแสดงความคิดเห็น การให้ข้อมูลข่าวสารของตนเอง และการโต้แย้งประเด็น

นอกจากนี้อัจฉรา วงศ์โสธร (2538 : 80) ยังได้กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินทักษะการพูดว่า ควรคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ ได้แก่

1. การออกเสียงว่าชัดเจนหรือไม่เพียงใด การลงเสียงหนักเบา การใช้เสียงขึ้นลง การเว้นจังหวะในการพูด

2. ท่วงที สีหน้า การสบตากับผู้ฟังว่าสอดคล้องและเหมาะสมกับการแสดงออกทาง การพูดหรือไม่ และผู้พูดสามารถใช้อย่างได้ผลหรือไม่

3. ศัพท์สำนวนที่ใช้ว่าเหมาะสมและได้ความหมายหรือไม่

4. โครงสร้างประโยคที่ใช้ว่าถูกต้องหรือไม่

5. ใจความสำคัญของการพูด

6. รายละเอียดสนับสนุนหรือโต้แย้งพร้อมทั้งการให้เหตุผล

7. การสรุปประเด็นหรือการขมวดท้ายการพูด

8. การรักษาสัมพันธภาพกับผู้ฟังที่พูดด้วยโดยการใช้ปฏิสัมพันธ์ทางภาษาที่เหมาะสม เช่น กลวิธีการสอดแทรกคำพูดของผู้ฟัง การนำเข้าสู่การพูดของตนเองอย่างราบรื่นไม่ห้วนไม่ใช้การขัดคออย่างไม่สุภาพ กลวิธีการขึ้นต้นและลงท้ายการพูดที่เหมาะสม

สมิตรา อังวัฒนกุล (2540 : 214 – 215) กล่าวถึงการทดสอบทักษะการพูดตามวิธีการของแมรี ฟินอคเชียโรและซินดี้ ซาโก (Mary Finocchiaro and Sydney Sago 1983 : 139 - 143) สรุปได้ดังนี้

1. ให้พูดประโยคสั้น ๆ ตามผู้สอนหรือตามที่ได้ยินจากเทปบันทึกเสียง

2. ให้อ่านออกเสียงประโยคต่าง ๆ

3. ให้ผู้เรียนบรรยายวัตถุอย่างหนึ่งโดยใช้ภาษาที่เรียน

4. ให้ผู้เรียนบรรยายเหตุการณ์ในภาพชุด

5. ให้ผู้เรียนพูดตามหัวข้อที่กำหนดให้

6. ให้ผู้เรียนแสดงบทบาทเป็นผู้สัมภาษณ์และพยายามหาข้อมูลให้ได้มากที่สุดจากผู้ถูกสัมภาษณ์ แล้วจดบันทึกไว้

ส่วนการวัดและประเมินผลทักษะการพูด สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540 : 215) กล่าวว่า สามารถทำได้หลายลักษณะ ส่วนใหญ่มักนิยมให้ตอบคำถามจากภาพ บรรยายภาพ หรือเล่าเรื่องตรง ๆ ซึ่งมักจะใช้ภาพประกอบเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถพูดได้ง่ายขึ้น ในการทดสอบการพูด ถ้าใช้วิธีการบันทึกเสียงด้วยจะช่วยให้การตรวจให้คะแนนมีความเที่ยงตรงยิ่งขึ้น และสามารถให้ทดสอบผู้เรียนจำนวนมาก ๆ ได้

จินดา งามสุทธิ (2549 : 137 – 138) กล่าวถึงหลักเกณฑ์การวิจารณ์และการประเมินผลการพูดแบ่งเป็น 10 ข้อ ดังนี้

1. การปรากฏตัวและการเริ่มเรื่อง จะต้องสังเกตตั้งแต่ผู้พูดเดินออกไปจากที่จนกระทั่งเริ่มพูด พิจารณาว่ามีลักษณะท่าทางของการเดินและบุคลิกต่าง ๆ เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร มีค่าน่าสนใจหรือไม่

2. การใช้เสียง เสียงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการพูดต้องพิจารณาว่าผู้พูดใช้เสียงดัง ค่อย เหมาะสมหรือไม่ จะต้องมีการปรับปรุงคุณภาพของเสียงอย่างไร

3. การใช้ถ้อยคำภาษา ผู้พูดใช้ถ้อยคำภาษาเหมาะสมเพียงใด ออกเสียงคำต่าง ๆ ถูกต้องหรือไม่ มีคำติดที่จะต้องแก้ไขอย่างไร

4. การใช้ท่าทาง ผู้พูดใช้ท่าทางถูกต้องตามหลักเกณฑ์หรือไม่ ใช้ท่าทางมากเกินไปหรือน้อยไป

5. การใช้สายตา ผู้พูดใช้สายตาตามองผู้ฟังทั่วถึงดีหรือมองที่อื่นที่ไม่เหมาะสมอย่างไร

6. การเรียบเรียงเนื้อเรื่อง เนื้อเรื่องเรียงตามลำดับเหมาะสม หรือสับสนจนจับใจความไม่ได้อย่างไร

7. ความเข้าใจและจริงใจ ผู้พูดสร้างบรรยากาศในการพูดให้น่าสนใจและเข้าใจเพียงใด คำพูดที่พูดออกมามีความจริงใจ หรือพูดไปตามลายลักษณ์อักษรที่เตรียมมาเท่านั้น

8. คุณค่าของเรื่อง เรื่องที่พูดมีประโยชน์แก่ผู้ฟังมากน้อยเพียงใด ผู้พูดยกตัวอย่างหรืออธิบายชัดเจนมีประโยชน์ทุกตอนหรือไม่

9. ความสนใจของผู้ฟัง ผู้ฟังจะมีส่วนช่วยประเมินการพูดได้เป็นอย่างดี จึงควรประเมินจากปฏิกิริยาตอบสนองจากผู้ฟังด้วยว่ามีความสนใจการพูดมากน้อยเพียงไร

10. การสรุป บทสรุปเป็นบทส่งท้ายของเรื่อง ผู้พูดฝากความคิดไว้น่าประทับใจเพียงใด

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การวัดและการประเมินผลการพูดแบ่งออกเป็น 4 ประการคือ

1. ความสามารถในการพูดสื่อความหมาย ได้แก่ การเปิดเรื่อง-ปิดเรื่อง การนำเสนอเรื่องสื่อความหมายถูกต้องชัดเจน และการพูดตรงเวลา

2. ความคล่องแคล่วในการพูด ได้แก่ จังหวะการพูดเป็นธรรมชาติ การออกเสียงชัดเจนและความดัง - ค่อยของเสียง

3. การใช้ศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษาไทย ได้แก่ การใช้คำศัพท์
สำนวน และการใช้โครงสร้างภาษาไทยถูกต้อง

4. การใช้วจนภาษา ได้แก่ สีสหน้า – ทำทงและการใช้สยต

2. เอกสาร์และงานวิจัยที่เกยวข้องกับการจัดการเรียนรูแบบเน้นงานปฏิบัติ

ผู้วิจัยได้แบ่งเอกสาร์และงานวิจัยที่เกยวข้องกับการจัดการเรียนรูแบบเน้นงานปฏิบัติเป็น 2 ประเภทคือเอกสาร์ที่เกยวข้องกับการจัดการเรียนรูแบบเน้นงานปฏิบัติ และงานวิจัยที่เกยวข้องกับการจัดการเรียนรูแบบเน้นงานปฏิบัติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 เอกสาร์ที่เกยวข้องกับการจัดการเรียนรูแบบเน้นงานปฏิบัติ

ผู้วิจัยได้แบ่งเอกสาร์ที่เกยวข้องกับการจัดการเรียนรูแบบเน้นงานปฏิบัติเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ความหมายของงานปฏิบัติและขั้นตอนการจัดการเรียนรูแบบเน้นงานปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

2.1.1 ความหมายของงานปฏิบัติ

เอลลิส (ทองใบ ทองภูบาล : 2553 : 19 - 20 อ้างอิงจาก Ellis. 2003 : 9-10) ได้ให้ความหมายของงานปฏิบัติไว้ดังนี้

1. งานปฏิบัติคือการวางแผนในการทำงาน เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับครูในการเตรียมการสอน กำหนดให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามจุดประสงค์ของแต่ละงานปฏิบัติ

2. งานปฏิบัติต้องมุ่งเน้นความหมายทางภาษาเป็นสำคัญ การใช้ภาษาในการสื่อสารและงานปฏิบัติต้องสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสารความหมายได้เหมาะสมกับสถานการณ์อย่างอิสระ

3. งานปฏิบัติเป็นกระบวนการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง กล่าวคือ เป็นการเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริงหรือใช้ภาษาสื่อสารกับบุคคลอื่นได้

4. งานปฏิบัติสามารถเชื่อมโยงทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน เข้าด้วยกันได้ โดยผู้เรียนที่ได้ฟังหรืออ่านเนื้อเรื่อง แล้วสามารถถ่ายทอดความเข้าใจออกมาเป็นการพูดหรือเขียนได้

5. งานปฏิบัติต้องสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ และการแก้ไขปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ ในการเลือก แบ่งแยก การให้เหตุผล การประเมิน เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ของแต่ละงาน

6. งานปฏิบัติต้องมีความชัดเจนในผลงานปฏิบัติ หมายถึง งานปฏิบัตินั้นต้องมีจุดมุ่งหมายของกิจกรรมสำหรับนักเรียน กล่าวคือ นักเรียนจะได้เรียนรู้ภาษาหลังจากได้ทำกิจกรรมหรือปฏิบัติงานนั้นเสร็จสมบูรณ์แล้ว

ลัดดาวัลย์ อารัมพร (2547 : 18) ได้ให้ความหมายของงานปฏิบัติว่า งานปฏิบัติทางภาษาหมายถึงกิจกรรมทางภาษาที่สร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน เน้นความหมายในการสื่อสารมากกว่า

รูปแบบทางภาษา และใช้ทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียนเข้ามาประกอบหรือเชื่อมโยงใน
งานปฏิบัติเพื่อให้งานปฏิบัตินั้นเสร็จสิ้นสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ปรากฏเป็นชิ้นงานหรือ
ผลงานให้เห็น

บัญชา อยู่ยง (2551 : 16) ให้ความหมายของงานปฏิบัติไว้ว่า งานปฏิบัติในการจัดการ
เรียนการสอนทางภาษาหมายถึงกิจกรรมหรือชิ้นงานที่สร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงตาม
เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน นักเรียนต้องใช้ภาษาใน
สถานการณ์ที่สอดคล้องกับความจริงในการปฏิบัติงาน และเน้นการสื่อความหมายมากกว่า
รูปแบบทางภาษา มีขั้นตอนที่ชัดเจนในงานปฏิบัติ มีการเชื่อมโยงทักษะทั้ง 4 ขณะปฏิบัติงาน
เพื่อให้ได้ชิ้นงานออกมาอย่างสมบูรณ์มากที่สุด

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า งานปฏิบัติหมายถึง งานที่มีการวางแผนงาน
อย่างชัดเจน มุ่งเน้นการใช้ภาษาในการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะคือฟัง พูด อ่าน และเขียน งานปฏิบัติ
ทางภาษานี้จะเน้นการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการทำงานและเน้นการสื่อความหมายใน
การสื่อสารมากกว่ารูปแบบทางภาษา

2.1.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ

วิลลิสและเอลลิส (บัญชา อยู่ยง. 2551 : 19 – 20 อ้างอิงจาก Willis. 1996 : 38 – 64 ;
Eills. 2003 : 244 – 262) ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติไว้ดังนี้

กระบวนการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติเป็นการจัดการเรียนรู้ ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้
และเรียนรู้ภาษาในสถานการณ์จริงจากการปฏิบัติงานโดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือใน
การปฏิบัติงานเน้นความหมายในการสื่อสาร (meaning) มากกว่ารูปแบบภาษา (form)
จนบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้และปรากฏเป็นชิ้นงานหรือผลงานให้เห็น ทั้งนี้
กระบวนการในการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนปฏิบัติงาน (pre - task) ซึ่งเป็นขั้นตอนเตรียมตัวนักเรียนในการปฏิบัติงาน
กิจกรรม ในขั้นตอนนี้ ได้แก่ การเตรียมคำศัพท์ สำนวน หรือการนำเสนอคำศัพท์ใหม่ที่ต้องการ
ใช้ในการปฏิบัติงาน การให้นักเรียนศึกษารูปแบบการปฏิบัติงาน และการให้นักเรียนได้
ปฏิบัติงานที่มีลักษณะคล้ายกับงานที่จะต้องปฏิบัติจริง

2. ขั้นระหว่างปฏิบัติงาน (during - task) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่นักเรียนได้ทำงานปฏิบัติโดย
ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการทำงานปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลสำเร็จ โดยมุ่งเน้นด้านความหมายใน
การสื่อสาร นักเรียนอาจทำงานเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม โดยมีรูปแบบกิจกรรมของงานปฏิบัติที่
หลากหลาย เช่น การหาลักษณะที่เหมือนหรือแตกต่าง (same or difference) การเติมข้อมูลที่
หายไป (information gap task) หรือการเล่าเรื่อง (retelling story) เป็นต้น หลังจากที่นักเรียนได้
ปฏิบัติงานเสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้ว นักเรียนมีการเตรียมรายงานผลการปฏิบัติงาน โดยมีครูเป็นผู้ให้
ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้คำศัพท์ สำนวน และมีการซ่อมก่อนการรายงาน
จริง ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการรายงานมากยิ่งขึ้น สำหรับวิธีการรายงานนั้น นักเรียน

สามารถรายงานโดยการพูด การเขียน การใช้เทปบันทึกเสียง หรือการใช้วีดีโอ ต่อจากนั้น นักเรียนร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงาน

3. ขั้นหลังปฏิบัติงาน (post - task) ในขั้นตอนนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนได้มีพัฒนาในด้านความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา และการใช้ภาษาให้ถูกต้องตามรูปแบบและโครงสร้างทางไวยากรณ์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้น ดังนี้

3.1 ขั้นวิเคราะห์ภาษา (language analysis) นักเรียนจะได้ร่วมกันคิดวิเคราะห์รูปแบบภาษาที่ใช้ในงานปฏิบัติ และเรียนรู้เกี่ยวกับโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาเป้าหมายที่ใช้ในงานปฏิบัตินั้น โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ และเสนอแนะรูปแบบพร้อมโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ถูกต้อง กิจกรรมในขั้นตอนนี้ เช่น การนำข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาของนักเรียนมาร่วมกันวิเคราะห์และแก้ไขให้ถูกต้อง โดยมีครูเป็นผู้เพิ่มเติมในส่วนที่ยังบกพร่องให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3.2 ขั้นฝึกหัดใช้ภาษา (practice) หลังจากทีนักเรียนได้เรียนรู้รูปแบบและโครงสร้างทางภาษาที่ถูกต้องแล้ว นักเรียนจะได้ฝึกใช้ภาษาเพื่อให้เกิดความคล่องแคล่วและใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องมากยิ่งขึ้น กิจกรรมในขั้นนี้ เช่น การให้นักเรียนทำงานปฏิบัตินั้นอีกครั้งหนึ่งแต่มีเงื่อนไขและวิธีการที่แตกต่างจากงานปฏิบัติในครั้งแรก

3.3 ขั้นติดตามผล (follow - up) นักเรียนแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน รวมทั้งเขียนบันทึกสิ่งที่ได้พัฒนา ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขของการปฏิบัติงานเพื่อการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นในครั้งต่อไป

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ

ลัดดาวัลย์ อารัมพร (2547) ได้ทำงานวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 20 คนและกลุ่มควบคุม จำนวน 20 คน กลุ่มทดลองได้รับการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือแบบทดสอบความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ แบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษ และแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษ

ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

บัญชา อยู่ยง (2551) ได้ทำงานวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 20 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลคือแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ แบบสังเกตพฤติกรรมการพูดภาษาอังกฤษ และแบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษ

ผลการวิจัยพบว่าความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

ทองใบ ทองภูบาล (2553) ได้ทำงานวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติและเพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังโพนงามวิทยา จังหวัดเลย จำนวน 30 คน โดยสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติ จำนวน 6 แผน แบบทดสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนที่สอนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติมีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีเจตคติต่อการเรียนการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงขึ้นกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลอง (Experimental Research) เพื่อพัฒนาทักษะการพูดบรรยายสรุปภาษาไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัยพหุภาษาและกิจการต่างประเทศ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติในการเรียนวิชา ทด 309 การนำเสนอและการบรรยายสรุป มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากรในการวิจัย
2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การดำเนินการทดลองและการเก็บข้อมูลการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรในการวิจัย

นักศึกษามหาวิทยาลัยพหุภาษาและกิจการต่างประเทศ สาธารณรัฐเกาหลี
รวมจำนวน 8 คน

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ใช้เวลาในการวิจัย 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ
คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 32 คาบ ดังตารางระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ

สัปดาห์ที่	คาบที่	ระยะเวลาเรียน (นาที)	กิจกรรม
1 - 2	1	50	การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติครั้งที่ 1 เตรียมบทพูดบรรยายสรุปเรื่องเครื่องแต่งกาย ของนักศึกษาไทย
	2	50	นักศึกษานำเสนอการพูดบรรยายสรุปเรื่อง เครื่องแต่งกายของนักศึกษาไทย
3 - 4	1	50	การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติครั้งที่ 2 เตรียมบทพูดบรรยายสรุปเรื่องอาหารไทย
	2	50	นักศึกษานำเสนอการพูดบรรยายสรุปเรื่อง อาหารไทย
5 - 6	1	50	การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติครั้งที่ 3 เตรียมบทพูดบรรยายสรุปเรื่องสถานที่ท่องเที่ยว ในเมืองไทย
	2	50	นักศึกษานำเสนอการพูดบรรยายสรุปเรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวในเมืองไทย
7 - 8	1	50	การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติครั้งที่ 4 เตรียมบทพูดบรรยายสรุปเรื่องวิถีชีวิตคนไทย
	2	50	นักศึกษานำเสนอการพูดบรรยายสรุปเรื่อง วิถีชีวิตคนไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. แผนการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ
2. แบบทดสอบวัดการพูดบรรยายสรุปก่อนและหลังเรียน
3. แบบประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุป
4. แบบประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุป
5. แบบสอบถามความคิดเห็น

1. แผนการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ

ผู้จัดทำได้ทำแผนการสอนการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ จำนวน 4 แผน ดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แผนการสอนการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ

แผน การสอน	จำนวน คาบ	หัวข้อ	เนื้อหาทางภาษา		ชิ้นงาน
			คำศัพท์	โครงสร้างภาษา	
1	8	การพูดบรรยายสรุปเรื่อง เครื่องแต่งกายของ นักศึกษาไทย	1. สถานศึกษา 2. สถาบัน 3. ชุดนักเรียน 4. ชุดนักศึกษา 5. เครื่องแบบ 6. การแต่งกาย 7. สุภาพ 8. เรียบร้อย 9. ความภูมิใจ 10. ให้เกียรติ	- คำนาม + ควร + กริยา + คำนาม - คำนาม + เป็น + ความภูมิใจ + ของ + คำนาม	นักศึกษาดูภาพเครื่องแบบนักศึกษา แต่ละชาติว่า นักศึกษาแต่งเครื่องแบบ นักศึกษาเหมือนหรือต่างกันอย่างไร แล้วนำคำศัพท์และโครงสร้างภาษาที่ กำหนดพูดบรรยายสรุปเรื่อง เครื่องแต่งกายของนักศึกษาไทย
2	8	การพูดบรรยายสรุปเรื่อง อาหารไทย	1. บริโภค 2. อาหารหลัก 3. ผักพื้น 4. อาหารประจำวัน 5. ประกอบด้วย 6. แปรรูป 7. เครื่องปรุง 8. เลี้ยงสัตว์ 9. เครื่องเทศ 10. ประยุกต์	- คำนาม + มีทั้ง + คำนาม - คำนาม + ได้รับ + มาจาก + คำนาม	นักศึกษาเติมผังสรุปอาหารไทย แล้ว นำคำศัพท์และโครงสร้างที่กำหนดพูด บรรยายสรุปเรื่องอาหารไทย
3	8	การพูดบรรยายสรุปเรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวใน เมืองไทย	1. ธรรมชาติ 2. โบราณสถาน 3. โบราณวัตถุ 4. มีค่า 5. อนุรักษ์ 6. หวงแหน 7. ทำลาย 8. มรดกโลก 9. ซากปรักหักพัง 10. รักษา	- คำนาม + ควร/ต้อง + อนุรักษ์ + คำนาม - คำนาม + รักษา + คำนาม	นักศึกษาดูภาพโบราณสถาน โบราณวัตถุในเมืองไทย แล้วนำ คำศัพท์และโครงสร้างภาษาที่กำหนด พูดบรรยายสรุปเรื่องสถานที่ท่องเที่ยว ในเมืองไทย

แผน การสอน	จำนวน คาบ	หัวข้อ	เนื้อหาทางภาษา		ชิ้นงาน
			คำศัพท์	โครงสร้างภาษา	
4	8	การพูดบรรยายสรุปเรื่อง วิถีชีวิตคนไทย	1. วิถีชีวิต 2. ครอบครัวขยาย 3. ครอบครัวเดี่ยว 4. สังคมเมือง 5. ศูนย์กลาง 6. ชุมชน 7. การนับถือ 8. การสื่อสารไร้- พรมแดน 9. ความทันสมัย 10. การคมนาคม	- คำนาม + นับถือ + คำนาม - คำนาม + กริยา + (คำนาม) + ทันสมัย	นักศึกษาเต็มฝั่งสรุปเรื่องวิถีชีวิตคน ไทย แล้วนำคำศัพท์และโครงสร้าง ภาษาที่กำหนดพูดบรรยายสรุปเรื่อง วิถีชีวิตคนไทย

2. แบบทดสอบวัดการพูดบรรยายสรุปก่อนและหลังเรียน

ผู้วิจัยกำหนดหัวข้อการพูดบรรยายสรุปก่อนเรียน (Pretest) เรื่อง ชีวิตประจำวันของคนที่เมืองไทยและหัวข้อการพูดบรรยายสรุปหลังเรียน (Posttest) เรื่อง เมืองไทยที่ฉันรู้จักเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ในการพูดบรรยายสรุปเปรียบเทียบการพูดก่อนและหลังเรียน คนละ 5 นาที คะแนนเต็ม 10 คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 4 เกณฑ์ ดังนี้

- 2.1 ความสามารถในการพูดสื่อความหมาย
- 2.2 ความคล่องแคล่วในการพูด
- 2.3 การใช้ศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษาไทย
- 2.4 การใช้วัจนภาษา

3. แบบประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุป

ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินผลการพูดบรรยายสรุป เพื่อประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษาหน้าชั้นเรียน จำนวน 4 ครั้ง มีเกณฑ์การประเมินผล 4 เกณฑ์ แต่ละเกณฑ์มีคะแนนข้อละ 10 คะแนน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 3.1 ความสามารถในการพูดสื่อความหมาย มีเกณฑ์ 3 ข้อ ได้แก่
  - 3.1.1 การเปิด – ปิดเรื่อง
  - 3.1.2 การนำเสนอเรื่องสื่อความหมายถูกต้องชัดเจน
  - 3.1.3 การพูดตรงเวลา
- 3.2 ความคล่องแคล่วในการพูด มีเกณฑ์ 3 ข้อ ได้แก่
  - 3.2.1 จังหวะการพูดช้า - เร็วเป็นธรรมชาติ
  - 3.2.2 การออกเสียงชัดเจน
  - 3.2.3 ความดัง – ค่อยของเสียง
- 3.3 การใช้ศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษาไทย มีเกณฑ์ 2 ข้อ ได้แก่
  - 3.3.1 การเลือกใช้คำศัพท์ สำนวน
  - 3.3.2 การใช้โครงสร้างภาษาไทย
- 3.4 การใช้วัจนภาษา มีเกณฑ์ 2 ข้อ ได้แก่
  - 3.4.1 สีหน้า ท่าทาง
  - 3.4.2 การใช้สายตา

4. แบบประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุป

ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุปสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัย พุชนภาษาและกิจการต่างประเทศ เพื่อให้นักศึกษาประเมินตนเองหลังการพูดบรรยายสรุป 4 ครั้ง ว่ามีพัฒนาการมากน้อยเพียงใด มีเกณฑ์การประเมิน 4 เกณฑ์ แบ่งเป็น 5 ระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน	5	หมายถึง	ดีมาก
	4	หมายถึง	ดี
	3	หมายถึง	พอใช้
	2	หมายถึง	เกือบพอใช้
	1	หมายถึง	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน 4 เกณฑ์ มีรายละเอียดดังนี้

4.1 ความสามารถในการพูดสื่อความหมาย

- 4.1.1 ผม/ดิฉันเข้าใจประเด็นที่พูดอย่างดี
- 4.1.2 ผม/ดิฉันสามารถพูดสื่อความหมายได้ชัดเจน
- 4.1.3 ผม/ดิฉันสามารถพูดเปิดเรื่อง – นำเสนอเรื่อง – ปิดเรื่องได้อย่างเข้าใจ

และตรงเวลา

4.2 ความคล่องแคล่วในการพูด

- 4.2.1 ผม/ดิฉันพูดภาษาไทยได้อย่างชัดเจน
- 4.2.2 ผม/ดิฉันพูดได้อย่างเป็นธรรมชาติ
- 4.2.3 ผม/ดิฉันรู้จักเว้นจังหวะการพูดได้อย่างไม่ติดขัด

4.3 ความถูกต้องในการใช้ศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษาไทย

- 4.3.1 ผม/ดิฉันเลือกใช้คำศัพท์ สำนวนเหมาะสมกับเรื่องที่พูด
- 4.3.2 ผม/ดิฉันสามารถใช้โครงสร้างภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

4.4 การใช้ท่าทาง

- 4.4.1 ผม/ดิฉันใช้สายตาตามองผู้ฟังทุกคนขณะที่พูด
- 4.4.2 ผม/ดิฉันใช้ท่าทางและสีหน้าได้อย่างเหมาะสม

5. แบบสอบถามความคิดเห็น

ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาหลังเสร็จสิ้นการทดลอง เพื่อ รวบรวมข้อคิดเห็นการเรียนการสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติในรายวิชา ทด 309 การนำเสนอและการบรรยายสรุป เป็นคำถามแบบประมาณค่า 5 ตัวเลือก คือ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1) จำนวน 10 ข้อ

เนื้อหาของแบบสอบถามความคิดเห็น 10 ข้อ ประกอบด้วย

- 5.1 นักศึกษาชอบเรียนวิชาการพูด
- 5.2 นักศึกษาคิดว่าทักษะการพูดมีความสำคัญมากกว่าทักษะอื่น
- 5.3 กิจกรรมที่อาจารย์สอน ทำให้นักศึกษามั่นใจที่จะพูดภาษาไทย
- 5.4 กิจกรรมที่อาจารย์สอน ทำให้นักศึกษาเข้าใจโครงสร้างภาษาไทยมากขึ้น
- 5.5 กิจกรรมที่อาจารย์สอน ทำให้นักศึกษาพูดภาษาไทยคล่องขึ้น
- 5.6 กิจกรรมที่อาจารย์สอน ทำให้นักศึกษาเตรียมตัวพูดได้ดีขึ้น
- 5.7 กิจกรรมที่อาจารย์สอนมีประโยชน์ต่อการฝึกพูดภาษาไทย
- 5.8 การพูดแต่ละครั้ง นักศึกษาคิดว่าตนเองมีพัฒนาการของการพูดดีขึ้น
- 5.9 นักศึกษาภูมิใจเมื่อพูดจบตามบทพูดที่เตรียมไว้
- 5.10 สรุปว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอน

การพูดบรรยายสรุประดับใด

การดำเนินการทดลองและการเก็บข้อมูลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวิธีดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูลการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ปฐมนิเทศนักศึกษาเพื่อทำความเข้าใจถึงวิธีการเรียน จุดมุ่งหมายของการเรียน และวิธีประเมินผลการเรียน

2. ทดสอบก่อนการเรียน โดยให้นักศึกษาพูดบรรยายสรุปหัวข้อ ชีวิตประจำวันของฉันที่เมืองไทย คนละ 5 นาที

3. ดำเนินการทดลองการพูดบรรยายสรุป 4 เรื่องคือ

- 3.1 การพูดบรรยายสรุปเรื่องเครื่องแต่งกายของนักศึกษาไทย
- 3.2 การพูดบรรยายสรุปเรื่องอาหารไทย
- 3.3 การพูดบรรยายสรุปเรื่องสถานที่ท่องเที่ยวในเมืองไทย
- 3.4 การพูดบรรยายสรุปเรื่องวิถีชีวิตคนไทย

ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการตามแผนการสอนที่จัดทำขึ้น ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 32 คาบ

4. ผู้วิจัยให้คะแนนการพูดบรรยายสรุปจากการประเมินการพูดบรรยายสรุป จำนวน 4 ครั้ง ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน 4 เกณฑ์ รวมจำนวน 10 ข้อ ได้แก่

4.1 ความสามารถในการพูดสื่อความหมาย

4.1.1 การเปิดเรื่อง-ปิดเรื่อง

4.1.2 การนำเสนอเรื่องสื่อความหมายถูกต้องชัดเจน

4.1.3 การพูดตรงเวลา

4.2 ความคล่องแคล่วในการพูด

4.2.1 จังหวะการพูดช้า – เร็ว – เป็นธรรมชาติ

4.2.2 การออกเสียงชัดเจน

4.2.3 ความดัง – ค่อยของเสียง

4.3 การใช้ศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษาไทย

4.3.1 การใช้ศัพท์ สำนวน

4.3.2 การใช้โครงสร้างภาษาไทย

4.4 การใช้วัจนภาษา

4.4.1 สีสหน้า-ท่าทาง

4.4.2 การใช้สายตา

5. นักศึกษาประเมินตนเองหลังการพูดบรรยายสรุป 4 ครั้ง ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน 4 เกณฑ์ รวมจำนวน 10 ข้อ ได้แก่

5.1 ความสามารถในการพูดสื่อความหมาย

5.1.1 เข้าใจประเด็นที่พูดอย่างดี

5.1.2 สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน

5.1.3 สามารถพูดเปิดเรื่อง – นำเสนอเรื่อง – ปิดเรื่องได้อย่างเข้าใจ

และตรงเวลา

5.2 ความคล่องแคล่วในการพูด

5.2.1 พูดภาษาไทยได้อย่างชัดเจน

5.2.2 พูดได้อย่างเป็นธรรมชาติ

5.2.3 รู้จักเว้นจังหวะการพูดได้อย่างไม่ติดขัด

5.3 ความถูกต้องในการใช้ศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษาไทย

5.3.1 เลือกใช้คำศัพท์ สำนวนเหมาะสมกับเรื่องที่พูด

5.3.2 สามารถใช้โครงสร้างภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

5.4 การใช้ท่าทาง

5.4.1 ใช้สายตาตามองผู้ฟังทุกคนขณะที่พูด

5.4.2 ใช้ท่าทางและสีหน้าได้อย่างเหมาะสม

6. ทำแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ โดยให้นักศึกษาพูดบรรยายสรุปหัวข้อ เมืองไทยที่ฉันรู้จัก คนละ 5 นาที

7. เก็บข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยพูนานภาษาและกิจการต่างประเทศ ที่มีต่อการพูดบรรยายสรุป รายวิชา ทด 309 การนำเสนอและการบรรยายสรุป โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ จำนวน 10 ข้อ ได้แก่

- 7.1 นักศึกษาชอบเรียนวิชาการพูด
- 7.2 นักศึกษาคิดว่าทักษะการพูดมีความสำคัญมากกว่าทักษะอื่น
- 7.3 กิจกรรมที่อาจารย์สอน ทำให้นักศึกษามั่นใจที่จะพูดภาษาไทย
- 7.4 กิจกรรมที่อาจารย์สอน ทำให้นักศึกษาเข้าใจโครงสร้างภาษาไทยมากขึ้น
- 7.5 กิจกรรมที่อาจารย์สอน ทำให้นักศึกษาพูดภาษาไทยคล่องขึ้น
- 7.6 กิจกรรมที่อาจารย์สอน ทำให้นักศึกษาเตรียมตัวพูดได้ดีขึ้น
- 7.7 กิจกรรมที่อาจารย์สอนมีประโยชน์ต่อการฝึกพูดภาษาไทย
- 7.8 การพูดแต่ละครั้ง นักศึกษาคิดว่าตนเองมีพัฒนาการของการพูดดีขึ้น
- 7.9 นักศึกษาภูมิใจเมื่อพูดจบตามบทพูดที่เตรียมไว้
- 7.10 สรุปว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนการพูด

บรรยายสรุประดับใด

8. รวบรวมข้อมูลเพื่อสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้คำร้อยละเป็นเกณฑ์ประเมินผลคะแนน 3 ส่วนคือแบบทดสอบวัดการพูด บรรยายสรุปก่อนและหลังเรียน แบบประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุป และแบบประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุป โดยประเมินหาคำร้อยละจากนักศึกษาจำนวน ทั้งหมด 8 คนว่า สามารถทำคะแนนได้คิดเป็นร้อยละเท่าไร มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

80 - 100	หมายถึง	มีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปมากที่สุด
70 - 79	หมายถึง	มีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปมาก
60 - 69	หมายถึง	มีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปปานกลาง
50 - 59	หมายถึง	มีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปน้อย

ส่วนวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาคำร้อยละเป็น เกณฑ์ประเมินผลข้อมูลเช่นเดียวกัน โดยคิดจากจำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยพหุภาษาและ กิจการต่างประเทศ จำนวนทั้งหมด 8 คน ตอบแบบสอบถาม 10 ข้อ โดยมีเกณฑ์คะแนนระดับ ความคิดเห็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1) ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลคำร้อยละจากแบบสอบถามความคิดเห็นไว้ดังนี้

มากที่สุด (5)	การประเมินผลร้อยละ 90 - 100	หมายถึง	ดีมาก
มาก (4)	การประเมินผลร้อยละ 80 - 89	หมายถึง	ดี
ปานกลาง (3)	การประเมินผลร้อยละ 70 - 79	หมายถึง	ปานกลาง
น้อย (2)	การประเมินผลร้อยละ 60 - 69	หมายถึง	น้อย
น้อยที่สุด (1)	การประเมินผลร้อยละ 50 - 59	หมายถึง	น้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการพูดบรรยายสรุปภาษาไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัย
พูนานภาษาและกิจการต่างประเทศ ที่เรียนวิชา ทด 309 การนำเสนอและการบรรยายสรุป โดย
การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ผลการวิจัยแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดบรรยายสรุปก่อนและหลังเรียน
2. ผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุป
3. ผลการประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุป
4. ผลการวิจัยจากแบบสอบถามความคิดเห็น

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดบรรยายสรุปก่อนและหลังเรียน

ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อการพูดบรรยายสรุป เพื่อวัดความสามารถของนักศึกษา ก่อนและ
หลังเรียน โดยกำหนดเวลาการพูดบรรยายสรุปคนละ 5 นาที คะแนนเต็ม 10 คะแนน นำผล
คะแนนจากการพูดบรรยายสรุปก่อนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบโดยใช้ค่าร้อยละเป็นเกณฑ์
ผลปรากฏดังตารางที่ 3 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดบรรยายสรุปก่อนและหลังเรียน

คนที่	ก่อนการทดลอง (10 คะแนน)	หลังการทดลอง (10 คะแนน)	ค่าเฉลี่ยร้อยละ	ผลต่าง
1	7	8	75.0	1
2	7	9	80.0	2
3	6	8	70.0	2
4	7	9	80.0	2
5	7	8	75.0	1
6	5	8	65.0	3
7	6	9	75.0	3
8	5	8	65.0	3
รวม	50	67	585.0	17
ค่าเฉลี่ย	6.2	8.3	73.1	2.1

ตารางที่ 3 ข้างต้นจะเห็นได้ว่า เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของนักศึกษาแต่ละคนพบว่า มีค่าเฉลี่ยผลต่างโดยรวม 2.1 โดยมีค่าเฉลี่ยผลต่างเพิ่มขึ้นมากที่สุด 3 และน้อยที่สุด 1

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมของการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดบรรยายสรุป ก่อนและหลังเรียนพบว่า คะแนนเพิ่มขึ้นหลังการทดลอง 6.2 และ 8.3 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ย เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.1

ผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุป

ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษาระหว่างการทดลองเป็น รายบุคคล โดยกำหนดเวลาการทดลอง 4 ครั้ง หลังการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ ผลปรากฏดังตารางที่ 4 และ 5 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษามหาวิทยาลัย พุชนาภาษาและกิจการต่างประเทศ

ครั้งที่ ประเมิน	คนที่								ค่าเฉลี่ย ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	
1	78	80	73	84	73	66	81	79	76.7
2	85	84	75	82	78	77	78	81	80
3	81	88	79	85	81	79	83	82	82.2
4	82	87	83	85	84	80	85	84	83.7
รวม	81.5	84.7	77.5	84	79	75.5	81.7	81.5	80.6

ตารางที่ 4 ข้างต้นแสดงผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษามหาวิทยาลัยพุชนาภาษาและกิจการต่างประเทศพบว่า นักศึกษาจำนวน 5 คน มีค่าเฉลี่ยการพูดบรรยายสรุปร้อยละ 80 ขึ้นไป แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด (80 -100) ซึ่งในกลุ่มนี้นักศึกษาคนที่ 2 มีค่าเฉลี่ยการพูดบรรยายสรุปสูงที่สุดร้อยละ 84.7 และนักศึกษาคนที่ 1 กับ 8 มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดร้อยละ 81.5 เท่ากัน

นอกจากนี้ นักศึกษาจำนวน 3 คน มีค่าเฉลี่ยการพูดบรรยายสรุปร้อยละ 70 ขึ้นไป แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปอยู่ในเกณฑ์มาก (70 – 79) ซึ่งในกลุ่มนี้นักศึกษาคนที่ 5 มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดร้อยละ 79 และนักศึกษาคนที่ 6 มีค่าเฉลี่ยการพูดบรรยายสรุปน้อยที่สุดร้อยละ 75.5

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมจะเห็นได้ว่า นักศึกษามีค่าเฉลี่ยการพูดบรรยายสรุปร้อยละ 80.6 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด (80 – 100)

ตารางที่ 5 ผลรายการประเมินการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษามหาวิทยาลัยพหุชา ภาษาและกิจการต่างประเทศ

ครั้งที่ ประเมิน	รายการประเมิน				ค่าเฉลี่ย ร้อยละ
	ความสามารถ ในการพูด สื่อความหมาย	ความคล่องแคล่ว ในการพูด	การใช้ศัพท์ สำนวน และ โครงสร้าง ภาษาไทย	การใช้ อวัจนภาษา	
1	84.2	69.2	79.4	74.4	76.8
2	84.6	74.6	80.6	80.6	80.1
3	87.5	81.2	80	78.1	81.7
4	90	81.2	82.5	79.4	83.2
รวม	86.5	76.5	80.6	78.1	80.4

ตารางที่ 5 ข้างต้นแสดงผลรายการประเมินการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษามหาวิทยาลัยพหุชา ภาษาและกิจการต่างประเทศพบว่า นักศึกษามีความสามารถในการพูดสื่อความหมายและการใช้ศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษาไทยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 86.5 และ 80.6 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด (80 – 100) นักศึกษามีความคล่องแคล่วในการพูดและการใช้อวัจนภาษามีค่าเฉลี่ยร้อยละ 76.5 และ 78.1 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปอยู่ในเกณฑ์มาก (70 – 79)

จะเห็นได้ว่าโดยภาพรวมนักศึกษามีค่าเฉลี่ยผลรายการประเมินการพูดบรรยายสรุปทั้ง 4 หัวข้อร้อยละ 80.4 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด (80 – 100)

ผลการประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุป

ตารางที่ 6 ผลการประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษามหาวิทยาลัย
พูนานภาษาและกิจการต่างประเทศ

ครั้งที่ ประเมิน	คนที่								ค่าเฉลี่ย ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	
1	60	78	56	78	48	54	78	60	64
2	80	88	58	66	70	76	60	40	67.2
3	74	88	70	70	68	58	84	60	71.5
4	78	84	68	62	60	68	56	62	67.2
รวม	73	84.5	63	69	61.5	64	69.5	55.5	67.4

ตารางที่ 6 ข้างต้นแสดงผลการประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษามหาวิทยาลัยพูนานภาษาและกิจการต่างประเทศพบว่า มีนักศึกษาจำนวน 2 คนประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุปมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 84.5 และร้อยละ 73 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด (80 -100) และอยู่ในเกณฑ์มาก (70 – 79) มีนักศึกษาจำนวน 5 คน ประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุปมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 60 ขึ้นไป แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (60 – 69) แต่มีนักศึกษา 1 คน ประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุปมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 55.5 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปอยู่ในเกณฑ์น้อย (50 - 59)

โดยภาพรวมนักศึกษาแต่ละคนมีค่าเฉลี่ยการประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุป 4 ครั้งเพิ่มขึ้นเล็กน้อยแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหัวข้อการพูดบรรยายสรุปที่มีความยากง่ายต่างกันสำหรับนักศึกษา แต่อย่างไรก็ตามนักศึกษามีค่าเฉลี่ยการประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุปร้อยละ 67.4 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (60 – 69)

ตารางที่ 7 ผลรายการประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษา มหาวิทยาลัยพหุชาณภาษาและกิจการต่างประเทศ

ครั้งที่ ประเมิน	รายการประเมิน				ค่าเฉลี่ย ร้อยละ
	ความสามารถ ในการพูด สื่อความหมาย	ความคล่องแคล่ว ในการพูด	ความถูกต้องในการใช้ ศัพท์สำนวน และ โครงสร้างภาษาไทย	การใช้ ท่าทาง	
1	64.1	56.6	71.2	67.5	64.8
2	72.5	58.3	70	70	67.7
3	72.5	70.8	72.5	70	71.4
4	68.3	65.8	67.5	67.5	67.2
รวม	69.3	62.8	70.3	68.7	67.7

ตารางที่ 7 ข้างต้นจะเห็นได้ว่า นักศึกษาประเมินตนเองด้านความสามารถในการพูดสื่อความหมาย 4 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 69.3 ความคล่องแคล่วในการพูด มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 62.8 และการใช้ท่าทาง มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 68.7 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (60 – 69) ส่วนความถูกต้องในการใช้ศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษาไทย นักศึกษาประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 70.3 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปอยู่ในเกณฑ์มาก (70 – 79)

โดยภาพรวมของผลรายการประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุป 4 หัวข้อ นักศึกษาประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 67.7 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (60 – 69)

ผลการวิจัยจากแบบสอบถามความคิดเห็น

ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยพหุชนภาษาและกิจการต่างประเทศ หลังการทดลองการจัดการเรียนรู้การพูดบรรยายสรุป วิชา ทด 309 การนำเสนอและการบรรยายสรุป โดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ ผลการวิจัยจากแบบสอบถามแสดงให้เห็นจากตารางที่ 8 ต่อไปนี้

ตารางที่ 8 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การพูดบรรยายสรุป วิชา ทด 309 การนำเสนอและการบรรยายสรุป โดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. นักศึกษาชอบเรียนวิชาการพูด	37.5		62.5		
2. นักศึกษาคิดว่าทักษะการพูดมีความสำคัญมากกว่าทักษะอื่น	12.5	25	50	12.5	
3. กิจกรรมที่อาจารย์สอน ทำให้นักศึกษามั่นใจที่จะพูดภาษาไทย	25	25	50		
4. กิจกรรมที่อาจารย์สอน ทำให้นักศึกษาเข้าใจโครงสร้างภาษาไทยมากขึ้น	12.5	62.5	25		
5. กิจกรรมที่อาจารย์สอน ทำให้นักศึกษาพูดภาษาไทยคล่องขึ้น	12.5	50	37.5		
6. กิจกรรมที่อาจารย์สอน ทำให้นักศึกษาเตรียมตัวพูดได้ดีขึ้น	37.5	25	37.5		
7. กิจกรรมที่อาจารย์สอนมีประโยชน์ต่อการฝึกพูดภาษาไทย	37.5	50	12.5		
8. การพูดแต่ละครั้ง นักศึกษาคิดว่าตนเองมีพัฒนาการของการพูดดีขึ้น	25	37.5	37.5		
9. นักศึกษาภูมิใจเมื่อพูดจบตามบทพูดที่เตรียมไว้	12.5	37.5	37.65	12.5	
10. สรุปว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนการพูดบรรยายสรุประดับใด	25	37.5	37.5		

ตารางที่ 8 ข้างต้นจะเห็นได้ว่า ด้านความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเรียนวิชาการพูดบรรยายสรุป นักศึกษาแสดงความคิดเห็นดังนี้

1. นักศึกษาชอบเรียนวิชาการพูด อยู่ในระดับปานกลาง (3) มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 62.5
2. นักศึกษาคิดว่าทักษะการพูดมีความสำคัญมากกว่าทักษะอื่น อยู่ในระดับปานกลาง (3) มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 50
3. การพูดแต่ละครั้ง นักศึกษาคิดว่าตนเองมีพัฒนาการของการพูดดีขึ้น อยู่ในระดับมาก (4) และปานกลาง (3) มีค่าเฉลี่ยกันร้อยละ 37.5

4. นักศึกษาภูมิใจเมื่อพูดจบตามบทพูดที่เตรียมไว้ อยู่ในระดับมาก (4) และปานกลาง (3) มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 37.5 และ 37.65 ตามลำดับ

ด้านความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ นักศึกษาแสดงความคิดเห็นดังนี้

1. กิจกรรมที่อาจารย์สอน ทำให้นักศึกษามั่นใจที่จะพูดภาษาไทย อยู่ในระดับปานกลาง (3) มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 50

2. กิจกรรมที่อาจารย์สอน ทำให้นักศึกษาเข้าใจโครงสร้างภาษาไทยมากขึ้น อยู่ในระดับมาก (4) มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 62.5

3. กิจกรรมที่อาจารย์สอน ทำให้นักศึกษาพูดภาษาไทยคล่องขึ้น อยู่ในระดับมาก (4) มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 50

4. กิจกรรมที่อาจารย์สอน ทำให้นักศึกษาเตรียมตัวพูดได้ดีขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด (3) และปานกลาง (3) มีค่าเฉลี่ยเท่ากันร้อยละ 37.5

5. กิจกรรมที่อาจารย์สอนมีประโยชน์ต่อการฝึกพูดภาษาไทย อยู่ในระดับมาก (4) มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 50

จากแบบสอบถามสามารถสรุปความคิดเห็นของนักศึกษาได้ว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนการพูดบรรยายสรุประดับมาก (4) และปานกลาง (3) มีค่าเฉลี่ยเท่ากันร้อยละ 37.5

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการพูดบรรยายสรุปภาษาไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัย พุชนาภาษาและกิจการต่างประเทศ ที่เรียนวิชา ทด 309 การนำเสนอและการบรรยายสรุป โดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ สรุปผลการวิจัยได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อพัฒนาทักษะการพูดบรรยายสรุปภาษาไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัย พุชนาภาษาและกิจการต่างประเทศโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ

2. สมมุติฐานในการวิจัย

นักศึกษามหาวิทยาลัย พุชนาภาษาและกิจการต่างประเทศ สาธารณรัฐเกาหลีใต้เรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติมีความสามารถในการพูดบรรยายสรุปภาษาไทยดีขึ้น

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรในการวิจัย

นักศึกษามหาวิทยาลัย พุชนาภาษาและกิจการต่างประเทศ สาธารณรัฐเกาหลี รวมจำนวน 8 คน

3.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ใช้เวลาในการวิจัย 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 32 คาบ

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. แผนการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ
2. แบบทดสอบวัดการพูดบรรยายสรุปก่อนและหลังเรียน
3. แบบประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุป
4. แบบประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุป
5. แบบสอบถามความคิดเห็น

3.4 การดำเนินการทดลองและการเก็บข้อมูลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวิธีดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูลการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ปฐมนิเทศนักศึกษาเพื่อทำความเข้าใจถึงวิธีการเรียน จุดมุ่งหมายของการเรียนและวิธีประเมินผลการเรียน
2. ทดสอบก่อนการเรียน โดยให้นักศึกษาพูดบรรยายสรุปหัวข้อ ชีวิตประจำวันของคนที่เมืองไทย คนละ 5 นาที
3. ดำเนินการทดลองการพูดบรรยายสรุป 4 เรื่องคือการพูดบรรยายสรุปเรื่องเครื่องแต่งกายของนักศึกษาไทย การพูดบรรยายสรุปเรื่องอาหารไทย การพูดบรรยายสรุปเรื่องสถานที่ท่องเที่ยวในเมืองไทย และการพูดบรรยายสรุปเรื่องวิถีชีวิตคนไทย โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการตามแผนการสอนที่จัดทำขึ้น ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 32 คาบ
4. ผู้วิจัยให้คะแนนการพูดบรรยายสรุปจากการประเมินการพูดบรรยายสรุป จำนวน 4 ครั้ง ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน 4 เกณฑ์ ได้แก่ ความสามารถในการพูดสื่อความหมาย ความคล่องแคล่วในการพูด การใช้ศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษาไทย รวมทั้งการใช้อวัจนภาษา รวมจำนวน 10 ข้อ
5. นักศึกษาประเมินตนเองหลังการพูดบรรยายสรุป 4 ครั้ง ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน 4 เกณฑ์ ได้แก่ ความสามารถในการพูดสื่อความหมาย ความคล่องแคล่วในการพูด ความถูกต้องในการใช้ศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษาไทย รวมทั้งการใช้ท่าทาง รวมจำนวน 10 ข้อ
6. ทำแบบทดสอบหลังการเรียน โดยให้นักศึกษาพูดบรรยายสรุปหัวข้อเมืองไทยที่ฉันรู้จัก คนละ 5 นาที
7. เก็บข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยพูนานภาษาและกิจการต่างประเทศ ที่มีต่อการพูดบรรยายสรุป รายวิชา ทด 309 การนำเสนอและการบรรยายสรุป โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ จำนวน 10 ข้อ
8. รวบรวมข้อมูลเพื่อสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้ค่าร้อยละเป็นเกณฑ์ประเมินผลคะแนน 3 ส่วนคือแบบทดสอบวัดการพูดบรรยายสรุปก่อนและหลังเรียน แบบประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุป และแบบประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุป โดยประเมินหาค่าร้อยละจากนักศึกษาจำนวนทั้งหมด 8 คนว่า สามารถทำคะแนนได้คิดเป็นร้อยละเท่าไร มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

80 - 100	หมายถึง	มีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปมากที่สุด
70 - 79	หมายถึง	มีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปมาก
60 - 69	หมายถึง	มีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปปานกลาง
50 - 59	หมายถึง	มีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปน้อย

ส่วนวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาใช้ค่าร้อยละเป็นเกณฑ์ประเมินผลข้อมูลเช่นเดียวกัน โดยคิดจากจำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยพูนานภาษาและกิจการต่างประเทศ จำนวนทั้งหมด 8 คน ตอบแบบสอบถาม 10 ข้อ โดยมีเกณฑ์คะแนนระดับความคิดเห็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1) ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลค่าร้อยละจากแบบสอบถามความคิดเห็นไว้ดังนี้

มากที่สุด (5)	การประเมินผลร้อยละ 90 - 100	หมายถึง	ดีมาก
มาก (4)	การประเมินผลร้อยละ 80 - 89	หมายถึง	ดี
ปานกลาง (3)	การประเมินผลร้อยละ 70 - 79	หมายถึง	ปานกลาง
น้อย (2)	การประเมินผลร้อยละ 60 - 69	หมายถึง	น้อย
น้อยที่สุด (1)	การประเมินผลร้อยละ 50 - 59	หมายถึง	น้อยที่สุด

4. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการพูดบรรยายสรุปภาษาไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัยพูนานภาษาและกิจการต่างประเทศ ที่เรียนวิชา ทด 309 การนำเสนอและการบรรยายสรุป โดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดบรรยายสรุปก่อนและหลังเรียน พบว่า นักศึกษามีคะแนนเพิ่มขึ้นหลังการทดลอง 6.2 และ 8.3 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.1

ผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษามหาวิทยาลัยพูนานภาษาและกิจการต่างประเทศ จำนวน 4 ครั้ง สรุปได้ว่า นักศึกษามีค่าเฉลี่ยการพูดบรรยายสรุปร้อยละ 80.6 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด (80 - 100) และนักศึกษามีค่าเฉลี่ยรายการประเมินการพูดบรรยายสรุปทั้ง 4 หัวข้อที่ร้อยละ 80.4 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด (80 - 100)

ผลการประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษามหาวิทยาลัยพูนานภาษาและกิจการต่างประเทศพบว่า นักศึกษาแต่ละคนมีค่าเฉลี่ยการประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุป 4 ครั้งเพิ่มขึ้นมากน้อยแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหัวข้อการพูดบรรยายสรุปที่มีความยากง่ายต่างกันสำหรับนักศึกษา แต่อย่างไรก็ตามนักศึกษามีค่าเฉลี่ยการประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุปร้อยละ 67.4 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (60 - 69) และผลรายการประเมินตนเองด้านการพูด

บรรยายสรุป 4 หัวข้อ นักศึกษาประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 67.7 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (60 – 69)

ส่วนผลการวิจัยจากแบบสอบถามความคิดเห็นสรุปได้ว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนการพูดบรรยายสรุประดับมาก (4) และปานกลาง (3) มีค่าเฉลี่ยเท่ากันร้อยละ 37.5

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยมีข้อพิจารณาดังนี้

1. เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความสามารถในการพูดบรรยายสรุปก่อนและหลังเรียนพบว่า นักศึกษามีค่าเฉลี่ยการพูดบรรยายสรุปหลังเรียนเพิ่มขึ้น โดยมีผลต่างร้อยละ 2.1 รวมทั้งผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปของผู้วิจัย พบว่า นักศึกษามีค่าเฉลี่ยการพูดบรรยายสรุปร้อยละ 80.6 แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้โดยเน้นงานปฏิบัติช่วยให้นักศึกษามีความเข้าใจคำศัพท์และโครงสร้างภาษาไทยที่ต้องนำไปใช้พูดบรรยายสรุป จึงทำให้นักศึกษาสามารถทำคะแนนการพูดบรรยายสรุปได้ดีขึ้น

2. เมื่อพิจารณาผลรายการประเมินการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษามหาวิทยาลัยพูนานภาษาและกิจการต่างประเทศโดยผู้วิจัย หัวข้อความคล่องแคล่วในการพูดและหัวข้อการใช้วัจนภาษา นักศึกษามีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76.5 และ 78.1 ตามลำดับ ส่วนหัวข้อความสามารถในการพูดสื่อความหมายและการใช้ศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษาไทย นักศึกษามีค่าเฉลี่ยร้อยละ 86.5 และ 80.6 ตามลำดับ

แม้ว่าหัวข้อความคล่องแคล่วในการพูดและการใช้วัจนภาษาจะจัดอยู่ในเกณฑ์มาก (70-79) แต่ผู้วิจัยพบว่า นักศึกษาบางคนยังออกเสียงไม่ชัดเจน ไม่เป็นธรรมชาติ จึงถูกตัดคะแนนในหัวข้อดังกล่าว ทั้งนี้อาจเพราะการเริ่มต้นเรียนภาษาต่างประเทศ หากนักศึกษาไม่ฝึกฝนการออกเสียงที่แตกต่างของทั้งสองภาษาอย่างสม่ำเสมอ ก็จะทำให้เมื่อนักศึกษาเรียนภาษาต่างประเทศนั้น ๆ ในระดับสูงแล้วจะแก้ไขการออกเสียงที่ถูกต้องได้ยาก ดังที่รุ่งฤดี แผลงสร (2549 : 56) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการสอนฟังพูดภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศไว้ว่า

การสอนภาษาไทยให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศในเบื้องต้นควรฝึกให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศฟังเสียงและฝีกออกเสียงพยัญชนะ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ควบคู่กันไป เพื่อให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศเกิดความคุ้นเคยกับเสียงภาษาไทยทั้งสามเสียงนี้ อีกทั้งเป็นการเปรียบเทียบเสียงทั้งสามเสียงนี้ระหว่างภาษาไทยกับภาษาของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศเห็นความแตกต่างของเสียงทั้งสองภาษา อันจะเป็นแนวทางในการออกเสียงภาษาไทยที่ถูกต้องและชัดเจนต่อไป

นอกจากนี้ส่วนการใช้อวัจนภาษา พบว่า นักศึกษาบางคนยังยืนถือดอกหรือใช้สายตามองเพดาน เนื่องจากรู้สึกตื่นเต้นที่ต้องพูดหน้าชั้นเรียน จึงทำให้ถูกตัดคะแนนในหัวข้อดังกล่าว ผู้วิจัยคิดว่า หากนักศึกษาเกาหลีฝึกฝนการพูดให้มากขึ้นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้คุ้นเคยกับการพูดหน้าชั้นก็จะช่วยลดความรู้สึกตื่นเต้นได้ในระดับหนึ่ง

3. ผลรายการประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษามหาวิทยาลัยพหุชาวนภาษาและกิจการต่างประเทศหัวข้อความคล่องแคล่วในการพูดและหัวข้อการใช้ท่าทาง พบว่า นักศึกษาให้คะแนนประเมินตนเอง มีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 62.8 และ 68.7 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (60 - 69) ทั้งนี้ อภิปรายผลได้ว่า เนื่องจากนักศึกษาเป็นคนต่างชาติที่เรียนภาษาไทย จึงเป็นเรื่องยากสำหรับการพูดภาษาไทยให้ชัดเจน เป็นธรรมชาติ หรือรู้จักเว้นจังหวะการพูดได้อย่างไม่ติดขัดเหมือนคนไทย รวมทั้งนักศึกษาบางคนรู้สึกตื่นเต้นเวลาพูดหน้าชั้นเรียน จึงทำให้นักศึกษาบางคนประเมินตนเองหัวข้อดังกล่าวในระดับคะแนนปานกลางเท่านั้น

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาความถูกต้องในการใช้ศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษาไทย จะเห็นได้ว่านักศึกษาให้คะแนนประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 70.3 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปอยู่ในเกณฑ์มาก (70 - 79) อภิปรายผลได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติช่วยให้นักศึกษาเข้าใจการใช้คำศัพท์ สำนวนเหมาะกับเรื่องที่พูด รวมทั้งสามารถใช้โครงสร้างภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติในรายวิชา ทด 309 การนำเสนอและการบรรยายสรุป หัวข้อที่ 4 กิจกรรมที่อาจารย์สอน ทำให้นักศึกษาเข้าใจโครงสร้างภาษาไทยมากขึ้น นักศึกษาให้คะแนนระดับมาก (4) มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 62.5

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาวิจัยเทคนิครูปแบบอื่น ๆ ที่สามารถพัฒนาทักษะการพูดภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศให้เพิ่มขึ้น เพื่อใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศ
2. ควรนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติไปทดลองใช้กับทักษะการฟัง การอ่าน และการเขียน เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของทักษะดังกล่าวในการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

บรรณานุกรม

- จินดา งามสุทธิ. (2549). ศิลปะการพูด. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นัฏวรรณ ตันนะรัตน์. (2519). หลักวาทกรรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทองใบ ทองภูบาล. (2553). การพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ. ปรินญาณพนธ์ (ศศ.ม. การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์. (2515). ศิลปะการพูดต่อที่ชุมชน. กรุงเทพฯ : พิมพ์ศึกษาภรณ์.
- บัญชา อยู่ยง. (2551). การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหมากแข้ง จังหวัดอุดรธานี. สารนิพนธ์ (ศศ.ม. การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รุ่งฤดี แผลงสร. (2555). การบรรยายสรุป : การพูดและการเขียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. "การสอนทักษะการฟังภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ." วารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ 28 ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549.
- ลักษณะ สดะเวทิน. (2536). หลักการพูด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ลัดดาวัลย์ อารัมพร. (2547). การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินญาณพนธ์ (ศศ.ม. การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วนิดา บำรุงไทย. (2551). การพูดและการเขียนในโอกาสพิเศษ. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วัฒน์ บุญจับ. (2541). ศาสตร์แห่งการใช้ภาษา. กรุงเทพฯ : กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร.
- วิรัช ลภีรัตนกุล. (2526). วาทนิเทศและวาทศิลป์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมจิต ชิวปรีชา. (2535). วาทวิทยา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมชาติ กิจยรรยง. (2549). ศิลปะการพูดสำหรับผู้ผู้นำ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: เอ็มไอทีคอนซัลติ้ง.
- สมชาย สำเนียงงาม. (2547). การใช้ภาษาไทย. ใน "ความรู้เกี่ยวกับการพูด." กรุงเทพฯ: พี.เพรส จำกัด.
- สมพงศ์ วิทยศักดิ์พันธุ์. (2549). การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. เชียงใหม่: มิ่งเมือง.

- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). วิธีสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภา ปานเจริญ. (2543). เอกสารคำสอนวิชา วท 314 การพูดเชิงวิชาการ. ภาควิชาภาษาไทย
และภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรุณี วิริยะจิตรา. (2532). การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ:
อักษรเจริญทัศน์.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. (2538). แนวทางการสร้างข้อสอบภาษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก ก
แผนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติที่ 1
การพูดบรรยายสรุป เรื่องเครื่องแต่งกายของนักศึกษาไทย

เวลาเรียน 8 คาบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

เขียนและพูดบรรยายสรุปบุคคลเกี่ยวกับลักษณะเครื่องแต่งกายของนักเรียน นิสิต และนักศึกษาไทยได้

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกความหมายของคำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องแต่งกายของนักเรียน นิสิต และนักศึกษาไทยได้
2. อ่านออกเสียงคำศัพท์ที่ได้ถูกต้อง
3. พูดและเขียนประโยคตามโครงสร้างทางภาษาที่กำหนดได้ถูกต้อง
4. เขียนและพูดบรรยายสรุปเกี่ยวกับลักษณะเครื่องแต่งกายของนักเรียน นิสิต และนักศึกษาไทยได้

เนื้อหาทางภาษา

คำศัพท์

1. สถานศึกษา 2. สถาบัน 3. ชุดนักเรียน 4. ชุดนักศึกษา 5. เครื่องแบบ
6. การแต่งกาย 7. สุภาพ 8. เรียบร้อย 9. ความภูมิใจ 10. ให้เกียรติ

โครงสร้าง

คำนาม + ควร + กริยา + คำนาม เช่น

- ทุกคนควรทำการบ้าน
- นักศึกษาควรใส่ชุดนักศึกษา

คำนาม + เป็น + ความภูมิใจ + ของ + คำนาม เช่น

- ชุดนักศึกษาเป็นความภูมิใจของนักศึกษา

หน้าที่

พูดบรรยายสรุปเกี่ยวกับเครื่องแบบนักเรียนนักศึกษา

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นก่อนปฏิบัติงาน (Pre - task)

1. ผู้สอนนำเสนอภาพนักเรียนนักศึกษาแต่ละชาติที่ใส่เครื่องแบบนักเรียนนักศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็นสั้น ๆ
2. แจกใบงานที่ 1 พร้อมอธิบายคำสั่งในการทำกิจกรรม
3. ผู้สอนฝึกผู้เรียนให้ออกเสียงคำศัพท์
4. ผู้เรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์
5. ผู้สอนอธิบายความหมายของคำศัพท์ พร้อมโครงสร้างการใช้คำศัพท์

ขั้นปฏิบัติงาน (During - task)

6. ผู้เรียนทำกิจกรรมตามใบงานที่ 2
7. ผู้เรียนค้นคว้าคำศัพท์เพิ่มเติม เพื่อนำมาพูดบรรยายสรุป
8. ผู้เรียนพูดบรรยายสรุปคนละ 5 นาที เรื่อง “การแต่งเครื่องแบบของนักเรียน นิสิต และนักศึกษาไทย”

ขั้นหลังปฏิบัติงาน (Post – task)

9. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ถึงปัญหาในการทำกิจกรรม เช่น คำศัพท์และโครงสร้างทางภาษา เพื่อหาทางแก้ไขร่วมกัน
10. ผู้เรียนนำเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหานั้น โดยมีครูคอยให้ความช่วยเหลือ

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพเครื่องแบบนักเรียนนักศึกษาไทย
2. ใบงาน

การวัดผลประเมิน

1. ประเมินผลจากแบบประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุป
2. ประเมินผลจากแบบประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุป

แผนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติที่ 2 การพูดบรรยายสรุป เรื่องอาหารไทย

เวลาเรียน 8 คาบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

เขียนและพูดบรรยายสรุปเกี่ยวกับอาหารไทยได้

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกความหมายของคำศัพท์เกี่ยวกับอาหารไทยได้
2. อ่านออกเสียงคำศัพท์ที่ได้ถูกต้อง
3. พูดและเขียนประโยคตามโครงสร้างทางภาษาที่กำหนดได้ถูกต้อง
4. เขียนและพูดบรรยายสรุปเกี่ยวกับอาหารไทยได้

เนื้อหาทางภาษา

คำศัพท์

1. บริโภค	2. อาหารหลัก	3. ผูกพัน	4. อาหารประจำครัว	5. ประกอบด้วย
6. แปลรูป	7. เครื่องปรุง	8. เลี้ยงสัตว์	9. เครื่องเทศ	10. ประยุกต์

โครงสร้าง

คำนาม + มีทั้ง + คำนาม เช่น

- อาหารไทยมีทั้งอาหารคาวและอาหารหวาน
- นิสิตในห้องนี้มีทั้งคนเกาหลี คนญี่ปุ่น

คำนาม + ได้รับ + มาจาก + คำนาม เช่น

- อาหารผัดของไทยได้รับมาจากชาวจีน / คนไทยได้รับอาหารผัดมาจากชาวจีน
- ขนมฝอยทอง ทองหยอดของไทยได้รับมาจากชาวโปรตุเกส / คนไทยได้รับขนม

ฝอยทอง ทองหยอดมาจากชาวโปรตุเกส

หน้าที่

พูดบรรยายสรุปเกี่ยวกับอาหารไทย

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นก่อนปฏิบัติงาน (Pre - task)

1. ผู้สอนนำเสนอภาพอาหารไทย
2. แจกใบงานที่ 1 พร้อมอธิบายคำสั่งในการทำกิจกรรม
3. ผู้สอนฝึกผู้เรียนให้ออกเสียงคำศัพท์
4. ผู้เรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์
5. ผู้สอนอธิบายความหมายของคำศัพท์ พร้อมโครงสร้างการใช้คำศัพท์

ขั้นปฏิบัติงาน (During - task)

6. ผู้เรียนทำกิจกรรมตามใบงานที่ 2
7. ผู้เรียนค้นคว้าคำศัพท์เพิ่มเติม เพื่อนำมาพูดบรรยายสรุป
8. ผู้เรียนพูดบรรยายสรุปคนละ 5 นาที เรื่อง “อาหารไทย”

ขั้นหลังปฏิบัติงาน (Post – task)

9. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ถึงปัญหาในการทำกิจกรรม เช่น คำศัพท์และโครงสร้างทางภาษา เพื่อหาทางแก้ไขร่วมกัน
10. ผู้เรียนนำเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหานั้น โดยมีครูคอยให้ความช่วยเหลือ

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพอาหารไทย
2. ใบงาน

การวัดผลประเมิน

1. ประเมินผลจากแบบประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุป
2. ประเมินผลจากแบบประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุป

แผนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติที่ 3
การพูดบรรยายสรุป เรื่องสถานที่ท่องเที่ยวในเมืองไทย

เวลาเรียน 8 คาบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

เขียนและพูดบรรยายสรุปเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในเมืองไทยได้

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกความหมายของคำศัพท์เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวได้
2. อ่านออกเสียงคำศัพท์ที่ได้ถูกต้อง
3. พูดและเขียนประโยคตามโครงสร้างทางภาษาที่กำหนดได้ถูกต้อง
4. เขียนและพูดบรรยายสรุปเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในเมืองไทยได้

เนื้อหาทางภาษา

คำศัพท์

1. ธรรมชาติ	2. โบราณสถาน	3. โบราณวัตถุ	4. มีค่า	5. อนุรักษ์
6. หวงแหวน	7. ทำลาย	8. มรดกโลก	9. ซากปรักหักพัง	10. รักษา

โครงสร้าง

คำนาม + ควร/ต้อง + อนุรักษ์ + คำนาม เช่น

- พวกเราต้องอนุรักษ์ธรรมชาติ
- ทุกคนควรอนุรักษ์มรดกโลก

คำนาม + รักษา + คำนาม เช่น

- คุณสมชายรักษาโรคไข้หวัดที่โรงพยาบาล (ดูแลสุขภาพ)
- ทหารรักษาประเทศ (ป้องกัน)

หน้าที่

พูดบรรยายสรุปเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเมืองไทย

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นก่อนปฏิบัติงาน (Pre - task)

1. ผู้สอนนำเสนอภาพสถานที่ท่องเที่ยวเมืองไทย
2. แจกใบงานที่ 1 พร้อมอธิบายคำสั่งในการทำกิจกรรม
3. ผู้สอนฝึกผู้เรียนให้ออกเสียงคำศัพท์
4. ผู้เรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์
5. ผู้สอนอธิบายความหมายของคำศัพท์ พร้อมโครงสร้างการใช้คำศัพท์

ขั้นปฏิบัติงาน (During - task)

6. ผู้เรียนทำกิจกรรมตามใบงานที่ 2
7. ผู้เรียนค้นคว้าคำศัพท์เพิ่มเติม เพื่อนำมาพูดบรรยายสรุป
8. ผู้เรียนพูดบรรยายสรุปคนละ 5 นาที เรื่อง “สถานที่ท่องเที่ยวเมืองไทย”

ขั้นหลังปฏิบัติงาน (Post – task)

9. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ถึงปัญหาในการทำกิจกรรม เช่น คำศัพท์และโครงสร้างทางภาษา เพื่อหาทางแก้ไขร่วมกัน
10. ผู้เรียนนำเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหานั้น โดยมีครูคอยให้ความช่วยเหลือ

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพสถานที่ท่องเที่ยวเมืองไทย
2. ใบงาน

การวัดผลประเมิน

1. ประเมินผลจากแบบประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุป
2. ประเมินผลจากแบบประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุป

แผนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติที่ 4 การพูดบรรยายสรุป เรื่องวิถีชีวิตคนไทย

เวลาเรียน 8 คาบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

เขียนและพูดบรรยายสรุปเกี่ยวกับวิถีชีวิตคนไทยได้

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกความหมายของคำศัพท์เกี่ยวกับวิถีชีวิตได้
2. อ่านออกเสียงคำศัพท์ที่ได้ถูกต้อง
3. พูดและเขียนประโยคตามโครงสร้างทางภาษาที่กำหนดได้ถูกต้อง
4. เขียนและพูดบรรยายสรุปเกี่ยวกับวิถีชีวิตไทยได้

เนื้อหาทางภาษา

คำศัพท์

1. วิถีชีวิต
2. ครอบครัวขยาย
3. ครอบครัวเดี่ยว
4. สังคมเมือง
5. ศูนย์กลาง
6. ชุมชน
7. การนับถือ
8. การสื่อสารไร้พรมแดน
9. ความทันสมัย
10. การคมนาคม

โครงสร้าง

คำนาม + นับถือ + คำนาม เช่น

- คนไทยนับถือศาสนาพุทธ
- คนสมัยก่อนนับถือเทพเจ้า

คำนาม + กริยา + (คำนาม) + ทันสมัย เช่น

- สุตาเป็นคนทันสมัย
- สมชายแต่งตัวทันสมัย

ความทันสมัย เช่น

- การสื่อสารในสังคมเมืองมีความทันสมัย

หน้าที่

พูดบรรยายสรุปเกี่ยวกับวิถีชีวิตคนไทย

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นก่อนปฏิบัติงาน (Pre - task)

1. ผู้สอนนำเสนอภาพวิถีชีวิตคนไทย ในอดีตและปัจจุบัน
2. แจกใบงานที่ 1 พร้อมอธิบายคำสั่งในการทำกิจกรรม
3. ผู้สอนฝึกผู้เรียนให้ออกเสียงคำศัพท์
4. ผู้เรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์
5. ผู้สอนอธิบายความหมายของคำศัพท์ พร้อมโครงสร้างการใช้คำศัพท์

ขั้นปฏิบัติงาน (During - task)

6. ผู้เรียนทำกิจกรรมตามใบงานที่ 2
7. ผู้เรียนค้นคว้าคำศัพท์เพิ่มเติม เพื่อนำมาพูดบรรยายสรุป
8. ผู้เรียนพูดบรรยายสรุปคนละ 5 นาที เรื่อง “วิถีชีวิตคนไทย”

ขั้นหลังปฏิบัติงาน (Post – task)

9. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ถึงปัญหาในการทำกิจกรรม เช่น คำศัพท์และโครงสร้างทางภาษา เพื่อหาทางแก้ไขร่วมกัน
10. ผู้เรียนนำเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหานั้น โดยมีครูคอยให้ความช่วยเหลือ

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพวิถีชีวิตคนไทย
2. ใบงาน

การวัดผลประเมิน

1. ประเมินผลจากแบบประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุป
2. ประเมินผลจากแบบประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุป

ภาคผนวก ข
ผลการเปรียบเทียบความสามารถ
ในการพูดบรรยายสรุปก่อนและหลังเรียน

ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดบรรยายสรุปก่อนและหลัง

คนที่	ก่อนการทดลอง (10 คะแนน)	หลังการทดลอง (10 คะแนน)	ค่าเฉลี่ยร้อยละ	ผลต่าง
1	7	8	75.0	1
2	7	9	80.0	2
3	6	8	70.0	2
4	7	9	80.0	2
5	7	8	75.0	1
6	5	8	65.0	3
7	6	9	75.0	3
8	5	8	65.0	3
รวม	50	67	585.0	17
ค่าเฉลี่ย	6.2	8.3	73.1	2.1

ภาคผนวก ค
ผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุป

**ตารางแสดงผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษามหาวิทยาลัย
พูนานภาษาและกิจการต่างประเทศ**

ครั้งที่ ประเมิน	คนที่								ค่าเฉลี่ย ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	
1	78	80	73	84	73	66	81	79	76.7
2	85	84	75	82	78	77	78	81	80
3	81	88	79	85	81	79	83	82	82.2
4	82	87	83	85	84	80	85	84	83.7
รวม	81.5	84.7	77.5	84	79	75.5	81.7	81.5	80.6

**ตารางแสดงผลรายการประเมินการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษามหาวิทยาลัย
พูนานภาษาและกิจการต่างประเทศ**

ครั้งที่ ประเมิน	รายการประเมิน				ค่าเฉลี่ย ร้อยละ
	ความสามารถใน การพูด สื่อความหมาย	ความคล่องแคล่ว ในการพูด	การใช้ศัพท์ สำนวน และ โครงสร้างภาษาไทย	การใช้ อวัจนภาษา	
1	84.2	69.2	79.4	74.4	76.8
2	84.6	74.6	80.6	80.6	80.1
3	87.5	81.2	80	78.1	81.7
4	90	81.2	82.5	79.4	83.2
รวม	86.5	76.5	80.6	78.1	80.4

**ตารางแสดงผลการประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษามหาวิทยาลัย
พูนานภาษาและกิจการต่างประเทศ**

ครั้งที่ ประเมิน	คนที่								ค่าเฉลี่ย ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	
1	60	78	56	78	48	54	78	60	64
2	80	88	58	66	70	76	60	40	67.2
3	74	88	70	70	68	58	84	60	71.5
4	78	84	68	62	60	68	56	62	67.2
รวม	73	84.5	63	69	61.5	64	69.5	55.5	67.4

**ตารางแสดงผลรายการประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุปของนักศึกษามหาวิทยาลัย
พูนานภาษาและกิจการต่างประเทศ**

ครั้งที่ ประเมิน	รายการประเมิน				ค่าเฉลี่ย ร้อยละ
	ความสามารถ ในการพูด สื่อความหมาย	ความ คล่องแคล่วใน การพูด	ความถูกต้องในการ ใช้ศัพท์ สำนวน และ โครงสร้างภาษาไทย	การใช้ ท่าทาง	
1	64.1	56.6	71.2	67.5	64.8
2	72.5	58.3	70	70	67.7
3	72.5	70.8	72.5	70	71.4
4	68.3	65.8	67.5	67.5	67.2
รวม	69.3	62.8	70.3	68.7	67.7

ตารางแสดงแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การพูดบรรยายสรุป วิชา ทด 309
การนำเสนอและการบรรยายสรุป โดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
1. นักศึกษาชอบเรียนวิชาการพูด	37.5		62.5		
2. นักศึกษาคิดว่าทักษะการพูดมีความสำคัญมากกว่าทักษะอื่น	12.5	25	50	12.5	
3. กิจกรรมที่อาจารย์สอน ทำให้นักศึกษามั่นใจที่จะพูดภาษาไทย	25	25	50		
4. กิจกรรมที่อาจารย์สอน ทำให้นักศึกษาเข้าใจโครงสร้างภาษาไทยมากขึ้น	12.5	62.5	25		
5. กิจกรรมที่อาจารย์สอน ทำให้นักศึกษาพูดภาษาไทยคล่องขึ้น	12.5	50	37.5		
6. กิจกรรมที่อาจารย์สอน ทำให้นักศึกษาเตรียมตัวพูดได้ดีขึ้น	37.5	25	37.5		
7. กิจกรรมที่อาจารย์สอนมีประโยชน์ต่อการฝึกพูดภาษาไทย	37.5	50	12.5		
8. การพูดแต่ละครั้ง นักศึกษาคิดว่าตนเองมีพัฒนาการของการพูดดีขึ้น	25	37.5	37.5		
9. นักศึกษาภูมิใจเมื่อพูดจบตามบทพูดที่เตรียมไว้	12.5	37.5	37.65	12.5	
10. สรุปว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนการพูดบรรยายสรุประดับใด	25	37.5	37.5		

ภาคผนวก ง
แบบประเมินผล

แบบประเมินการพูดบรรยายสรุป

ชื่อไทย.....ชื่อเกาหลี/ญี่ปุ่น.....นามสกุล.....เลขประจำตัว.....
 ประเมินครั้งที่..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
 คำชี้แจง เกณฑ์การให้คะแนน แบบประเมินมี 4 ส่วน 10 ข้อๆ ละ 10 คะแนน รวม 100 คะแนน

รายการ		คะแนน	ข้อสังเกต
1. ความสามารถในการพูดสื่อความหมาย	1.1 การเปิดเรื่อง-ปิดเรื่อง		
	1.2 การนำเสนอเรื่องสื่อความหมายถูกต้องชัดเจน		
	1.3 การพูดตรงเวลา (5 นาที)		
2. ความคล่องแคล่วในการพูด	2.1 จังหวะการพูดช้า - เร็ว/เป็นธรรมชาติ		
	2.2 การออกเสียงชัดเจน		
	2.3 ความดัง – ค่อยของเสียง		
3. การใช้ศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษาไทย	3.1 การใช้คำศัพท์ สำนวน		
	3.2 การใช้โครงสร้างภาษาไทย		
4. การใช้วัจนภาษา	4.1 สีสัน/ท่าทาง		
	4.2 การใช้สายตา		
รวม			

แบบประเมินตนเองด้านการพูดบรรยายสรุป

(สำหรับนิสิต)

ชื่อไทย.....ชื่อเกาหลี/ญี่ปุ่น.....นามสกุล.....เลขประจำตัว.....
ประเมินครั้งที่..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้นิสิตประเมินความสามารถด้านการพูดบรรยายสรุปของตนเอง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน
ช่องระดับคะแนนที่ตรงกับความสามารถของตนเอง ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้

- ระดับคะแนน   5 หมายถึง ดีมาก (Excellent)
                          4 หมายถึง ดี (Good)
                          3 หมายถึง พอใช้ (Fair Good)
                          2 หมายถึง เกือบพอใช้ (Fair)
                          1 หมายถึง ควรปรับปรุง (Poor)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
1. ความสามารถในการพูดสื่อความหมาย					
1.1 ผม/ดิฉันเข้าใจประเด็นที่พูดอย่างดี					
1.2 ผม/ดิฉันสามารถพูดสื่อความหมายได้ชัดเจน					
1.3 ผม/ดิฉันสามารถพูดเปิดเรื่อง – นำเสนอเรื่อง – ปิดเรื่องได้อย่างเข้าใจและตรงเวลา					
2. ความคล่องแคล่วในการพูด					
2.1 ผม/ดิฉันพูดภาษาไทยได้อย่างชัดเจน					
2.2 ผม/ดิฉันพูดได้อย่างเป็นธรรมชาติ					
2.3 ผม/ดิฉันรู้จักเว้นจังหวะการพูดได้อย่างไม่ติดขัด					
3. ความถูกต้องในการใช้ศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษาไทย					
3.1 ผม/ดิฉันเลือกใช้คำศัพท์ สำนวนเหมาะสมกับเรื่องที่พูด					
3.2 ผม/ดิฉันสามารถใช้โครงสร้างภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง					
4. การใช้ท่าทาง					
4.1 ผม/ดิฉันใช้สายตาตามองผู้ฟังทุกคนขณะที่พูด					
4.2 ผม/ดิฉันใช้ท่าทางและสีหน้าได้อย่างเหมาะสม					

ประวัติย่อผู้วิจัย

ภาษาไทย)

ภาษาอังกฤษ)

ที่

หน้าที่การงานในปัจจุบัน
ที่ทำงาน

นางรุ่งฤดี แผลงสร

MS. RUNGRUDEE PLAENGSORN

22 กรกฎาคม

รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาภาษาไทย

ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

โทรศัพท์ 02 – 260 – 1770 – 7 ต่อ 16246

e-mail : rungrude@swu.ac.th

การศึกษา

พ.ศ. 2540 อักษรศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)

มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ. 2535 ศิลปศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2 ภาษาไทย)

มหาวิทยาลัยขอนแก่น